

श्रीः

मेघसन्देश काव्यपदावलिः

श्रीयदुग्गिरि यतिराज संपल्कुमार रामानुज मुनिभिः

प्रत्यवेक्षिता मुद्रिताश्च

1939

प्रकाशकः

आसूरि श्रीनिवासच्यंगार्यः,

श्रीयतिराजमठः

मेलुकोटा, मैसूर्

Dr. V. Raghavan, M.A., Ph.d.
Professor of Sanskrit (Retd.)
7, Srikrishnapuram Street,
Royapettah, Madras-600014.
Tel: 85111.

NOTE TO READERS.

Here the words are arranged in alphabetical order and are divided into two kinds:- simple (*vyasta pada*) and compound (*Samastha pada*). The numbers given in front of the words refer to the Sargas and Slokas in which they occur. The numbers which are within the brackets and printed in antique types denote the Sargas; and those without the brackets refer to the Slokas in which they occur. For example *Yaksha* (1) 1 means the word *Yaksha* occurs in the first Sloka of the first Sarga.

Compound words are denoted by the plus + sign. If the sign is to the left of a word, it is the second word in the compound. If the sign is to the right of the word, it is the first word; and if the signs are on both sides, it is the middle word of the compound. For example "janakathanaya" (1) 1+ means that this word occurs in the first Sloka of the first Sarga and is the first word of the compound 'janaka thanaya snana punyodhakeshu'. The word 'punya' has + sign on both sides of it, which indicates that it is the middle word in the compound and 'udaka' has a + sign before it, which shows that it is the last word in the compound. It is hoped that this new procedure will be found very simple and easy of understanding.

The two other works on 'Raghuvamsa' and 'Kumara-sambhava, are now under print and will be published shortly.

FOREWORD

This is an alphabetical list of the words found in the *Megha-sandesa* of Kalidasa; and, although it does not cite the actual passages in which the several words occur, it gives complete references to the places in the poem where they do. The Swamiji, who has compiled it, is now engaged in preparing similar lists for the remaining poems and plays of the same poet.

A concordance of this kind may serve several useful purposes. Its utility to the lexicographer, for instance, who is intent on giving illustrative quotations from standard authors is obvious. In the case of a work like the Rigveda containing obscure terms, it helps to determine their meanings through a comparison of their uses in different contexts. Its main use here will be in the study of the poet's style on its formal side. By glancing over this list, we can see the supreme simplicity of his vocabulary. There is nothing that is archaic or abstruse in it; and it is also singularly free from out-of-the-way derivatives and ponderous compounds, which may easily disfigure the composition of a poet writing in a learned language like Sanskrit. It shows, by the way, that the highest form of poetry can be fashioned out of the simplest words. The range of the vocabulary again is surprisingly wide, considering the short compass of the poem. To mention only one other striking feature: very few words and phrases are used in the work more than twice, and several appear

only once. In the *Rtu-samhara*, for example, (assuming that it is by Kalidasa) recurrent expressions which serve no special poetic purpose are not at all uncommon ; and one may safely conclude on the ground merely of this feature of the style that the present work is later, even though there were no other indications of it. When similar concordances relating to the remaining works of the poet which are all much longer are published, they are sure to disclose other characteristic excellences of his style and also throw further light on the course of its development. Meanwhile those who are devoted to the muse of Kalidasa will feel grateful to the Swamiji for this new aid to the study and appreciation of a poem which may, without any exaggeration, be described as one of the greatest and finest lyrics in the language.

Mysore,
30th October 1938 }

M. HIRIYANNA, M. A.
Professor of Sanskrit.

Age, I think, has no effect on the born literateur. Despite its infirmities, yearnings and frustrations, the mind dwells ever in the realm to which it is attuned.

H. H. Sri Yatirāja Swamy of Melkote may be 80, but his eagerness to conquer new fields of scholarship is unimpaired. During the last few years he has placed before the world such a wide range of works as "Tāpasa Vathsarāja," "Sringāra Prakāsa," "Kāsyapa Samhita," "Pādma Samhita," and "Poush-kara Samhita." And now he is surprising us with a laborious and detailed index and glossary to each one of Kālidāsā's works.

What is it for, one may ask. The question would not arise if one saw how many works had been published on Shakespeare's Vocabulary.

Kālidāsā is the most famous and most beloved of Asia's poets. Indian literary criticism has stagnated where Sāyana and Mallinatha left it. Original scholarship has lived a parched and half starved life during the last few centuries. Therefore we should welcome any new effort to throw fresh light on the old Masters or to enable us to view them from a fresh angle.

The work is a tribute which H. H. Sri Yatirāja Swamy has rendered to the great poet of the past,—the great poet of all time, to be more correct,—a tribute in which we should all be proud to join in whatever way we can. The elaborate and painstaking effort involved therein is considerable, and that so old and hoary a personage as Sri Swamy should have accomplished it, shoud serve as an inspiration to younger men. I hope the work will be welcomed by all lovers of learning.

श्रीः

प्रस्तावना

काव्येषु कालिदासस्य चतुर्षु चतुरोक्तिषु ।
 प्रयुक्तानां त्रिधा भिन्ना पदानां प्राकृताऽवलिः ॥
 क्षुद्रया साऽन्तरायाप्त्या निद्रयेव व्यलीयते ।
 भद्रया साहासम्पत्या मुद्रयाऽव्र प्रकाश्यते ॥
 अपोद्धृत्य चतुर्भ्योऽत्र दर्शितेयं पदावलिः ।
 काव्ययोर्मेघसन्देश-कुन्तलेश्वरदैत्ययोः ॥
 नामाक्षरनिपातोपसर्गभेदाच्चतुर्विधम् ।
 पदमाद्यत्रयं काव्ये योज्यते नान्तिमं स्वतः ॥
 असमस्तसमस्तत्वभेदात् द्वेधा निगद्यते ।
 पदं तु नामसंज्ञेषु नान्त्ययोरुभयोस्तथा ॥
 व्यस्तानां तु प्रयुक्तानां पदानां तत्तदाकरे ।
 सर्गपद्याङ्गनिर्देशौ यथाविधि निर्दर्शितः ॥
 समस्तं तत्पृथकृत्य पूर्वापरसमासतः ।
 हंसपादाङ्गच्छिह्नेन तत्तद्योगः प्रकाशितः ॥
 सर्गसङ्घात्या तु सर्वत्र नियमाल्कुण्डलीकृता ।
 पद्याङ्गस्तामनुस्थूतो रेखान्यस्तोऽस्त्यनावृतः ॥
 उदाहरणमाला च सुखविन्त्यै प्रदद्यते ।
 परिभाषाप्रभेदश्च प्रस्तुते परिकल्पितः ॥

यथा—असमस्तपदानां न्यासः—

यक्षः (१) १	कृत्वा (१) ५०.
गम्भीरा (१) ४१	कच्चित् (२) २२, ५२.
चक्रे (१) १	उपकर्तु (२) ३८.
जानीथाः (२) ५०	अनुखनकलं (१) ५१:
अस्ति (२) ४३	एकान्ततः (२) ४५.

समासात् पृथकृतानां न्यासो यथा—

जनकतनया (१) १+	उत्सुक (२)+३६
पुण्य (१)+१+	उपचित (२) ५०+
उदक (१)+१	दान (२)+२७+

मिश्राणां न्यासो यथा—

अम्भः (१) २२+, ५२.

उत्सङ्ग (२) २३,+३०.

अत्रापरमेकं परिभाषारहस्यं—यथा वर्णकमेण समस्तपदानाम् आदौ, अग्रे उभयतः हंसपादन्यासः कृतः । स तु तत्त्वदेशे पदान्तरसमासं ज्ञापयति यद्यपि, तथाऽपि अकारादि वर्णकमेण निवेशितानां पदानां पाश्वयोः हंसपदन्यासे परिपाटी विकृता सम्पद्यते. जटिति पदाद्याक्षरग्रहणे सम्भवतोः विलम्बस्य वारणाय उपात्तं पदं यस्मिन् पदे वर्तते तस्य पदस्य सङ्ग्रह्याङ्गस्य पाश्वे तत् हंसपादचिह्नं निवेशितम्—इति.

समासात्पृथगतानां पदानां न्यासपर्वणि ।

वीक्षयतां हंसपादाङ्गन्यासस्यादर्शितः क्रमः ॥

रभसाकृतमुद्रणे विवेक-

स्खलितान्यत्र ब्रह्मनि सम्भवेयुः ।

परिशोध्य परिष्कृतिं स्खकीया-

मपि निश्चित्य विपश्चितो गृणन्तु ॥

रघुवंश कुमारसम्भवोप-

स्तवने साभिजनां प्रचक्षमहे ताम् ।

कृपया परिशुद्धये कृतेर्वा

यदि वा नः प्रणयाय बोधयन्तु ॥

इह काव्यचतुष्टयेतिवृत्ते

सुचिराङ्गूहितमस्ति वस्तु शस्तम् ।

तदवेक्ष्य च विस्तृणीमहीतो

रघुवंशस्थपदालिभूमिकायाम् ॥

श्रीः

मेघसन्देश काव्यपदावलिः

स्वराद्यक्षरपदान

अकारादिपदानि.

अक्षय	(२) ८+,	अञ्जन	(१)+६०+(२)३२+
अक्षयान्तर्भवननिधिः	(२) ८	अञ्जनस्नेहशून्यं	(२) ३२
अङ्ग	(२) +२३	अङ्गासः	(१) ५९
अङ्गित	(१) १२, ३२+,	अत्यादित्य	(१) ४४
अङ्ग	(१) १९, ३२+, (२) ३९, ४१, ४५,	अतिक्रान्त	(२) ४०
अङ्गना	(१) १०, +२८ (२) २४	अतिथिः	(१) ५९
अङ्गानुकूल	(१) ३२	अतीत	(१) ३०
अग्र	(१) १५,+३६,+६१ + (२) +१,+६	अद्रि	(१) २, १४, +४५
अग्रयायिन्	(१) ६१,	अद्रिग्रहणगुरु	(१) ४५
अगार	(२) १२	अटष्ट	(२) ४०
अग्निः	(१) +५३	अधम	(१) ६
अचलः	(१) १८, ५३	अधर	(२) +१९+, +२१
अचेतन	(१) १५		+, २८+
अच्छः	(१) ५२+	अधरकिसल्यक्षेशिन्	(२) २८
अच्छस्फटिकविशद	(१) ५२	अध्वन्	(१) १७+, ३३+,
अजिन	(१) +३७+		३९+, +४६, ५३+, ५५+

मेवसन्देशकाव्यपदावलि:

२

अधर्खेद	(१) ३३	अन्त	(१) +८+, २४
अधश्चमपरिगत	(१) १७		(२) २९,+ ३३ +,
अधश्चमविनयन	(१) ५३		४४+, +४८
अधशेष	(१) ३९	अन्तरात्मन्	(२) +३०
अधिक	(१) २१+	अन्तर्बाष्पः	(१) ३
अधिकसुरभि	(१) २१	अन्तर्भवन	(२) +८+, १८+,
अधिकार	(१) +१	अन्तर्भवनपतित	(२) १८
अधिगुण	(१) ६	अन्तस्सार	(१) २०
अधीन	(१) +८+	अन्तस्तोय	(२) १
अनतिप्रौढ	(२) १६+	अन्यथावृत्ति	(१) ३
अनतिप्रौढवंशपकाश	(२) १६	अन्यरूपा	(२) २०
अनभिज्ञ	(१) +१६	अन्वेष्टव्य	(२) ४
अनल्प	(१) ४०+	अप्	(१) ५०
अनल्पाभ्यसूय	(१) ४०	अपनयन	(१) +२७+
अनिभृत	(२) ५+	अपरिणयन्	(१) ५
अनिभृतकर	(२) ५	अपाङ्ग	(१) +२८,+४५(२)
अनिल	(१) २०, ५७, (२) +३५	अपाय	+३२+
अनुकूल	(१) ९,+३२	अपेक्षा	(१) +१७
अनुकृति	(२) +६	अप्रविरल	(२) +४२+
अनुक्रोश	(२) ५३+	अबला	(१) २+, (२) १२+, ३०, ३६+, ३८,
अनुक्रोशबुद्धिः	(२) ५३,	अबलामण्डन	(२) १२
अनुग	(१) +४८+	अबलाविप्रयुक्त	(१) २
अनुचर	(१) ३	अबलावेणिभोक्षोत्सुक	(२) ३६
अनुचित	(२) ५३	अभ्यन्तर	(१) +२९
अनुतटरूद्	(२) ४	अभ्यसूया	(१) +४०
अनुरूप	(१) १३	अभ्युदयत	(१) +५८
अनुविद्ध	(२) +२		

अभ्युपेत	(१) ३९+	अयमित	(२) २९+
अभ्युपेतल्प्यकृत्य	(१) ३९	अयमितनव	(२) २९
अत्र	(१) ६४+	अरण्य	(१) २१
अत्रबृन्द	(१) ६४	अर्ध	(१) +४
अत्रंलिह	(२) १+	अर्चिस्	(२) ५+
अत्रंलिहाग्र	(२) १	अर्चिस्तुङ्ग	(२) ५
अभिल्या	(२) १७	अर्थ	(१) +५, +३९, +६१, (२) ५२+
अभिगम	(१) ५०	अर्थिन्	(१) +४
अभिज्ञान	(२) ५०+	अर्थित्व	(१) ६
अभिज्ञानदान	(२) ५०	अर्ध	(१) २१+, ५६+
अभिनव	(२) ३५	अर्धसूढ	(१) २१
अभिमत	(१) ५०+	अर्धेन्दुमौलि	(१) ५६
अभिमतरस	(१) ५०	अलक	(१) +८+, ६४, (२) २, ९+, २८, ३२
अभिरामा	(१) ५२	अलकत्व	(२) २१
अभिलाष	(२) ४८	अलकपतित	(२) ९
अभिलाषिन्	(२) +१५	अलका	(१) ७, ६४
अभिलीन	(१) ३७	अलस	(२) १९+
अभोग	(२) ५०	अलसगमना	(२) १९
अमर	(१) १८+ (२) ४	अल्पाल्प	(२) १८+
अमरप्रार्थित	(२) ४	अल्पाल्पभास्	(२) १८
अमरमिथुनप्रेक्षणीय	(१) १८	अवकाश	(२) +२८
अमृत	(२) २७+	अवकीर्ण	(१) +५५
अमृतशिशिर	(२) २७	अवगम	(२) +७+
अमोघ	(२) १०	अवतीर्ण	(१) +५१
अम्बुवाह	(२) ३६	अवधि	(२) २४
अम्भः	(१) २२+, ५२	अवधूत	(१) +३६
अम्भोज	(१) +६३+		
अम्भोविन्दुग्रहणचतुर	(१) २२		

मेर्घसन्देशकाव्यपदानलिः

४

अवनत	(१) ४७	अस्थानोपगतयमुनासङ्गमा (१) ५३
अवनिः	(२) २५+	असदीय (२) १२
अवनिशयना	(२) २५	अस्त्र (१) +४० (२) ३०,
अवन्तिः	(१) +३१	४३, ४७+
अवन्ध्य	(१) ११	अस्त्रद्रुत (२) ३९
अवस्था	(१) १८, +३० (२) +४६	अस्तिनयना (२) ५०
		अहस् (२) २५, २७, ४६
अवहित	(२) ३७	आ
अव्यक्त	(२) +४२+	आकांक्षन्ती (२) २८
अव्यापन्न	(१) १० (२) ३८	आकाश (२) ४४+
अविकल	(१) २५, ३५	आकाशप्रणिहितभुज (२) ४४
अविधवा	(२) ३५	आक्षिपन् (२) ५
अविरत	(२) ३९+	आकुल (१) २४+
अविरतोत्कण्ठ	(२) ३९	आकुलग्रामचैत्य (१) २४
अविद्यासिनी	(२) ५०	आकैलास (१) ११
अविहत	(१) १०+	आखण्डल (१) १५
अविहतगति	(१) १०	आरूप्या (२) +८
अशरण	(२) ४६	आरूप्यात (२) ३७
अशिशिरता	(२) २१	आरूप्ये (२) ४०
अंशुक	(१) ६३	आगण्ड (२) ३०+
अशु	(२) २६, ४४+	आगण्डलम्ब (२) २८
अशुलेश	(२) ४४	आगत (२) ३६
असकल	(२) २१+	आतप (२) +४२,+४६
असकलव्यत्कलंबालकत्व (२) २१		आत्मन् (१) +४१, ४४, ४७
अंस	(१) ६०+	+, ४८, (२) ३८,
अंसन्यत	(१) ६०	४३, ४७, ५३,
अस्तङ्गमितमहिमन्	(१) १	आत्मविम्ब (१) ४८
अस्थान	(१) ५३+	आत्माभिलाष (२) ४८

आदान	(१) ६३	आर्द्ध	(१) ३७, +४४ (२)
आध	(१) २९ (२) २९,		३०+
आद्या	(२) १९	आर्द्मनागाजिनेच्छा	(१) ३७
आदेश	(२) +११+	आर्द्वा	(२) २३
आधान	(१) +३+, +९+,	आर्द्मन्तरात्मा	(२) ३०
आधि	(२) २६+	आरुह	(१) ८, १८
आधिकारा	(२) २६	आरोहण	(१) ६१
आनन	(२) २, ४०+	आलम्बन	(१) +४+
आननस्पर्शलोभ	(२) ४०	आलम्बज	(१)+४६
आपन्न	(१) ५४+	आलाप	(२) +८
आपन्नार्तिप्रशमनफल	(१) ५४	आलि:	(२) +१८+
आबद्ध	(१) ९+	आलिङ्गित	(१) +२२ (२)+ ७
आबद्धमाला	(१) ९	आलेख्य	(२) ६
आभरण	(२) +३०	आलोक	(१) + ३ (२) २२ +३९
आभा	(१) +६०	आवर्त	(१) +२९+
आभाष्यं	(२) +३८	आविर्भूत	(१) २१+
आभोग	(२) +२९	आविर्भूतप्रथममुक्तु	(१) २१
आप्रकृटः	(१) १७	आश्रम	(१) +१
आमन्दः	(१) ३५	आश्रमस्थ	(२) +३८
आमोदः	(१) +३२+	आश्वसन्ती	(१) ८
आयत	(१) १६	आशा	(१) १०+, +२८,
आयाम	(१) +५८+	आशावन्धः	(१) १०
आयुष्मान्	(२) ३८	आश्लिष्ट	(१) २+
आरम्भ	(१) +२४, +३७+, +५५+ (२) १०,+ २४	आश्लिष्टसानु	(१) २
आर्तः	(१) +५	आश्लेष	(१) + ३ + (२) + ४४+
आर्ति	(१) +५४+	आषाढ	(१) २

आसन्	(१) २४, (२) ३२	उच्छ्रासिन्	(२) +३९
आसार	(१) १७+, +४४,	उच्छिलीन्न	(१) ११
आसारप्रशमितवनोपपूर्व	(१) १७	उच्छून	(२) +२१+
आखाद	(१) +४२	उच्छ्राय	(१) +५९
आखादयन्ती	(२) २४	उज्जयिनी	(१) २८
आसीन	(१) ५३	उल्क	(१) +११
आहत	(२) ३	उत्कण्ठा	(२) +२०, ३७+, इ
इच्छा	(१) ३७, (२) २६+	उत्कण्ठाविरचितपद	(२) ४०
इच्छारत	(२) २६	उत्कण्ठित	(२) ३९
इत्थंभूता	(२) ३१	उत्कण्ठोच्छसितहृदय	(२) ३७
इन्दनील	(१) ४७ (२) १४	उत्कम्प	(२) +९
इन्दु	(१) ५१+, +५६+	उत्कषण	(१) +१६+
	(२) २१, २७	उत्तर	(१) २८+
इन्दुलभौमिहस्ता	(१) ५१	उत्तम	(१) ५४, (२) ३+
इष्ट	(२) ५०, ५३	उत्तमस्त्रीसहाय	(२) ३
		उत्तराशा	(१) २८
ईप्सित	(२) ५२+	उत्पत्तन	(१) +५५+
ईप्सितार्थकिया	(२) ५२	उत्पल	(१) +२७
उ		उत्सङ्ग	(१) +२७ +,६४,
उक्त	(२) ३१		(२) २३, +३०
उच्चैर्मुजतस्वन	(१) ३७	उत्सर्ग	(१) +१९+, +३८+
उच्चैर्विमाना	(१) ६४	उत्खात	(१) +५३+ (२) +
उच्छसित	(१) +४३+ (२) +		५१+
	५+, ३७+	उत्पाद्य	(२) ६
उच्छ्रास	(२) +३९	उत्साह	(१) १४
उच्छ्रासित	(१) +५९+ (२) +	उत्सीड	(२) +२८+
	७ +	उत्सुक	(२) +३६

उक्तरादिपदोनि

उथित	(२) ४८	उन्मुखी	(१) १४, (२) ३७
उत्क्षेप	(१) +४८	उन्मेष	(२) +१८+
उदक	(१) +१	उपगत	(१) +५२+
उद्भूमुख	(१) १४	उपगृह	(२) +३४
उदन्त	(२) +३७	उपचित	(१) ३३+, ५६+
उदग्र	(२) +५१+	उपचितबलि	(१) ५६
उदय	(२) ९	उपचितरस	(२) ५०
उदयन	(१) ३६+	उपचितवपुस्	(१) ३६
उदयनकथाकोविदग्रामवृद्ध	(१) ३१	उपजिगमिषुः	(१) ४३
उद्भृत्तन	(१) +६२+	उपनत	(२) +३७
उद्वर्तन	(१) +४१+	उपष्टुव	(१) +१७
उद्घातुकाम	(२) २३	उपपाद्य	(१) ३०
उद्घायन्	(२) ८	उपमेय	(१) +५२
उद्घार	(२) +६+	उपरिविलसत्कृष्ण	
उद्घारिन्	(१) २६	शारप्रभ	(१) ४८
उद्घास	(१) २६	उपरिस्पन्दि	(२) ३२
उद्यान	(१) +७+, २७, +३४	उपल	(१) १९+
उदीची	(१) ५८	उपलविषम	(१) १९
उद्विष्ट	(१) +३१	उपवन	(१) +१४+
उद्गीर्ण	(१) +३३, +६२+	उपहार	(१) +३३
उदुम्बर	(१) +४३	उपान्त	(१) +१८, +२५+, (२) १२, १४+, +
उद्धृत्तीत	(१) ८+		१७
उद्धृत्तीतालकान्त	(१) ८	उपान्तस्फुरिततटित्	(२) १४
उद्देद	(२) +११	उर्बी	(१) २१, ३८
उद्वेग	(१) ३७	उलङ्घित	(१) ४६+
उद्वेष्टनीय	(२) २९	उलङ्घिताधा	(१) ४६
उद्धूतपाप	(१) ५६		
उचिद्र	(२) २५		

मेघसन्देशकाव्यपदावलि:

८

उल्का	(१) ५४+	क	
उल्काक्षपित्रमरी		ककुभ	(१) २३+,
वालभार	(१) ५४	ककुभसुरभि:	(१) २३
उष्ण	(१) १२, (२) +४, २६, ३९+, +४६	कटाक्ष	(१) ३६,
उष्णोच्छास	(२) ३९	कठिन	(२) २९+
	अ	कठिनविषम	(२) २९,
ऊ		कण	(१) २७, +४६+, (२) ६+,
ऊन	(२) +३६	कणिका	(१) +३५+,
ऊरु	(२) ३३	कण्ठ	(१) ३+, ३४+, (२)
ऊर्ध्व	(१) ५६, ५९	कण्ठच्छवि	+८, +३४+, ४९+
ऊर्मि	(१) +२५, +५१+	कण्ठलग्ना	(१) ३४,
	ए	कण्ठाश्लेषप्रणयिन्	(२) ४९,
एक	(१) ३१, ४७ (२) ११, १५, ४१, +२६ +, २९+	कतिपय	(१) ३,
एका	(२) २०	कतिपयदिनस्यायिहंस	(१) २४,
एकपती	(१) १०	कथयन्	(१) १३,
एतत्क्षीर	(२) ४५+	कथा	(१) ३१, (२) +२०,
एतत्क्षीरमुतिसुरभि	(२) ४५	कथित	(२) +१८, ४९,
एकवेणी	(२) २९	कदम्ब	(१) १६,
	ऐ	कदली	(२) +१४, +३३+,
ऐरावण	(१) ६३	कनक	(१) २, ३८+, (२) ४
	ओ		+९+, १४+, ३३+
ओघः	(१) +६१	कनककदलीस्तम्भगौर	(२) ३३,
ओष्ठ	(२) +१९, २१	कनककदलीवेष्टनप्रेक्षणीय	(२) १४,
	औ	कनककमल	(२) ९,
औत्सुक्य	(१) ५	कनकनिकषमिथु	(१) ३८
		कनकबलयभ्रंशरिक्तप्रकोष्ठ	(१) २

कक्षारादपदानः

कनकसिकतामुष्टिनि--			
क्षेपगूढं	(२) ४	कलभतनुता	(२) १८
कन्दर	(१) ५७	कल्पद्रुम	(१) ६३+
कन्दली	(१) २१	कल्पद्रुमकिसलय	(१) ६३
कन्या	(१) ५१ (२) ४	कल्पवृक्ष	(२) ३, ११
कपिश	(१) २१	कल्पवृक्षप्रसूत	(२) ३
कमल	(१) ४९ (२) २, +९, +११, +१३, +३२+, ४०+ (२) १७	कलिपत	(१) ४+
कमलवदन	(१) ४०	कलिपतार्घ	(१) ४
कमलिनी	(२) +२७	कलामात्र	(२) २६+
कर	(१) ४२ (२) +५	कलामात्रशेष	(२) २६
करका	(१) +५६+	कल्याणी	(२) ४७
करण	(१) +५, ५६+	कषाय	(१) +३२
करणविगम	(१) ५६	काञ्चनी	(२) १६
करधृत	(१) ४२	काञ्ची	(१) +२९+
कररुध्	(१) ४०	काञ्चीगुण	(१) २९
करस्त	(२) ३३+	कातर	(२) १४
करस्तपद	(२) ३३	कातरत्वं	(२) ४७
करुणा	(२) ३०+	कानन	(१) १८+, ४३+
करुणावृत्ति	(२) ३०	काननाम्र	(१) १८
कर्ण	(१) +२७+, ४५ (२) २, ९+, ४०	काननोदुंबर	(१) ४३
कर्णविश्वशिर्	(२) ९	कान्तः	(२) १५, ३७+
कल	(१) ३२	कान्ता	(१) १+ (२) १२, १६
कलन्त्र	(१) +३९	कान्ताविरहगुरु	(१) १
कलम	(२) १८+	कान्तिः	(१) १५ (२) +२१
		कान्तिमत्	(१) ३१
		कान्तोदन्तः	(२) ३७
		काम	(१) ५+, ६+
		कामचारी	(१) ६४
		कामरूपं	(१) ६

कामार्त	(१) ५	कुन्दप्रसवशिथिलं	(२) ५१
कामिनी	(१) ६४ (२) ९	कुपित	(२) +४३
कामिलक्ष्य	(२) १०	कुमुद	(१) ४१+, ५९+
कामी	(२) ८, १०	कुमुदविशद्	(१) ४१, ५९
कामुकत्व	(२) २३	कुरवक	(२) +२, १५+
काल	(१) १२, २३+, ३५, ४०, ६४ (२) ३४	कुरवकवृत्तिः	(२) १५
कालक्षेप	(१) २३	कुर्वन्	(१) ३५, ६३
काश्य	(१) ३०	कुलिश	(१) +६२+
किञ्चिद्गूः	(२) ३७	कुवलय	(१) ३४+, ४५+ (२) +३२+
कितव	(२) ४९	कुवलयदलप्रापि	(२) ४५
किन्नर	(२) ८	कुवलयरजोगन्धि	(१) ३४
किन्नरी	(१) ५७	कुशल	(२) ३८, +५१
किसल	(१) +६३	कुशलमयी	(१) +४
किसलय	(१) +११+ (२) ११, +१५, +२८+, +४४, ४५+	कुशलिन्	(२) ५०
किलसयपुट	(२) ४५	कुमुम	(१) +४, १०+, ३३+ (२) +३+
कोचक	(१) ५७	कुमुमसद्वशः	(१) १०
कीर्तिः	(१) ४६	कुमुमसुरभि	(१) ३३
कुञ्ज	(१) +१९, +२०+	कूजितं	(१) ३२
कुटंज	(१) ४+	कूट	(२) +५१
कुटजकुमुम	(१) ४	कृत	(१) +६०+
कुन्द	(१) ४८+ (२) +२+, +५१+	कृतक	(२) १२+
कुन्दक्षेपानुगमधुकर-		कृतकतनयः	(२) १२
श्रीमुद्	(१) ४८	कृतवसति	(२) १२, १३
		कृत्त	(१) +६०+
		कृत्य	(१) +३९ (२) +५२
		कृता	(१) +४४+

कृतान्तः	(२) ४३	क्रौञ्चरन्ध्र	(१) ५८
कृपण	(१) ५	क्लान्त	(१) +२७+, ३६+
कृष्ण	(१) +४८+, ५०	क्लान्तहस्त	(१) ३६
कृषि	(१) १६+	क्लेशिन्	(२) +२१+, +२९
कृषिफल	(१) १६	कणित	(१) +३६+
केका	(१) २३	क्षण	(१) +९+, +२७+,
केतक	(१) २४		६२+ (२) २६, ४६,
केश	(१) ३३+, ४०, ५१+		५३
केशग्रहण	(१) ५१		
केशसंस्कारधूप	(१) ३३	क्षणमुखपट्टीति	(१) ६३
केसर	(१) १२ (२) १५	क्षत्र	(१) ४९+
कैलास	(१) ११, ५९	क्षत्रवथनपिशुन	(१) ४९
कोविद	(१) +३१+	क्षपा	(२) ४८
कौतुक	(१) ३+	क्षपित	(१) +५४+
कौतुकाधानहेतु	(१) ३	क्षाम	(२) १७+, १९,
कौतूहल	(१) +४८		+२६
कौरव	(१) ४९	क्षामच्छाय	(२) १७
कौलीन	(२) ५०	क्षामा	(२) १९, +२६
क्रम	(२) +४७	क्षीणक्षीण	(१) १३
क्रिया	(२) ५२	कुद्र	(१) १७
क्रीडा	(१) २+, +३४+, ६२+	क्षेत्र	(१) १६, ४९
क्रीडालोल	(१) ६२	क्षेप	(१) +२३, +४८
क्रीडाशैल	(१) ६२ (२) १४, १८	क्षोभ	(१) +२९+ (२)+३२
क्र	(२) ४३	क्षौम	(२) ५
क्रोध	(१) +७+		
क्रौञ्च	(१) ५८+	खं	(१) ९, १४, ५९
		खचित	(१) +३६+

खण्ड	(१) १५, ३१	गन्धवती	(१) ३४
खण्डित	(१) ४०	गमन	(२) +१९
खद्योत	(२) १८+	गम्य	(२) +२२
खद्योतालीविलसितनिभा	(२) १८	गमित	(१) +१+
खिन्न	(१) १३, ३९+	गम्भीर	(२) +१+, +३
खिन्नविद्युत्कलन	(१) ३९	गम्भीरा	(१) ४१
खेद	(१) +३३ (२) २७	गर्जित	(१) ११, ३५, ४५, ६२
ग			
गगनं	(१) ४७+	गर्भ	(१) ९+ (२) +३५
गगनगति	(१) ४७	गर्भाधानक्षणपरिचय	(१) ९
गज्जा	(१) +४४+, +६४+	गलित	(१) ४५
गच्छत्	(२) २०	गवाक्ष	(२) ३५
गच्छन्ती	(१) ३८	गाण्डीवधन्वा	(१) ४९
गज	(१) +२+, १९, +२०+, +५२	गाढ	(२) २०, ३४, ३९, ४४
गण	(१) ३४, +५६+	गाढतप	(२) ३९
गणना	(२) २४	गाढोकण्ठा	(२) २०
गण्ड	(१) २७+ (२) २०+	गाढोपगूढं	(२) ३४
गण्डस्वेदापनयनरुजा-		गाढोष्ण	(२) ४६
क्लान्त कर्णोत्पल	(१) २७	गात्र	(२) ३०
गण्डभोग	(२) २९	गाहमानः	(१) ४९
गतः	(१) ६, ३१, +६०	गिरः	(१) २६, ४३
गतिः	(१) १०, १६, +१९, +४७ (२) ९+, २७, +३३	गुण	(१) +२९, +४७
गत्युत्कंप	(२) ९.	गुणवती	(२) ४५
गन्तव्या	(१) ७	गुणितं	(२) +४८
गन्ध	(१) २१, +४३+, +५३	गुरु	(१) +१, +३४, +४५
		गुरुतर	(२) २०, +२७) २५+
		गुरुतरशुक्	(२) २५

गुह्यकः	(१) ५	घोष	(२) १+
गूढ़	(२) +४	च	
गृह	(१) २४+ (२)+१२	चक्र	(२) ४७+
गृहत्वं	(१) +६२	चक्रनेमिक्रम	(२) ४७
गृहवलिमुक्	(१) २४	चक्रवाकी	(२) २०
गेयं	(२) २३	चक्रित	(१)+२८ (२) १९+, ४१+
गेहिनी	(२) +१४	चक्रितहरिणीप्रेक्षित	(२) १९, ४१
गोत्र	(२) २३	चक्षुः	(२) २७
गोप	(१) १९+	चटुल	(१) ४१+ (२) ४६+
गोपवेष	(१) १५	चटुलनयना	(२) ४६
गौः	(१) ३१	चटुलशफरोद्वर्तनप्रेक्षित	(१) ४१
गौर	(१) ५३, +६० (२) +३३	चण्डी	(२) ४१
गौरव	(१) २०	चण्डीश्वर	(१) ३४
गौरी	(१) ५१+, ६१	चतुर्	(२) ४८
गौरीवक्त्रभ्रुकुटिरचना	(१) ५१	चतुर	(१) +२२ (२) १०+
ग्रथितं	(१) +६४	चतुरवनिताविभ्रम	(२) १०
ग्रन्थि	(२) +३४+	चन्द्र	(२) ७+
ग्रहण	(१) +२२+, +४५+, +५१	चन्द्रकान्त	(२) ७
ग्राम	(१) +३१+, +२४+	चन्द्रपाद	(२) ७
ग्रामवृद्ध	(१) ३१	चन्द्रिका	(१)+७+ (२) +४८
ग्लानि	(१) +३२ (२) +७	चमरी	(१) +५४+
घ		चमूः	(१) ४४
घन	(१) २० (२) +४२+	चर	(१)५६+ (२) ११+, ४३+
घर्म	(१) ६२+ (२) ४२+	चरण	(१) ५६+ (२) ११+
घर्मलब्ध	(१) ६२	चरणकमलन्यासयोग्यः	(२) ११
घर्मात्त	(२) ४२	चरणन्यास	(१) ५६

चल	(१) २५+ (२) १५+, ३२+	छ	छ
चलकिसलयः	(२) १५	छञ्चन्	(२) +१५
चलकुवलयश्रीतुला	(२) ३२	छञ्च	(१) १८+ (२) १३
चलत्वं	(२) ३३	छञ्चोपान्तः	(१) १८
चलोर्मि	(१) २५	छविः	(१) +३४
चाटुकारः	(१) +३२	छादयन्ती	(२) २७
चातक	(१) ९, २२ (२) ५२	छाया	(१) +१+, +१५+, +२४+, २७+, +३०, +३६+, ४१+,
चाप	(२) १०		४९, ५२ (२)
चामर	(१) ३६		+३+, ४, +१७,
चार	(१) +६१		+४१
चारु	(२) २, +१२	छायात्मा	(१) ४१
चिर	(२) ३३+	छायाधानक्षणपरिचित	(१) २७
चिरपरिचित	(२) ३३	छिन्न	(२) +९+
चिरविरहजं	(१) १२	छेद	(१) +११+, +१९, +६०+ (२) +९
चिरविलसन	(१) ३९		
च्युत	(२) +३३+		
चूडा	(२) २+	ज	
चूडापाश	(२) २	जघन	(१) ४५
चूर्ण	(२) ५+	जन	(१) ३, ८
चूर्णमुष्टिः	(२) ५	जनकतनया	(१) १+
चेतन	(१) ५+	जनकतनयाखानपुण्योदक	(१) १
चेतनाचेतन	(१) ५	जनपद	(१) १६+, ४९
चेतस्	(१) ४१ (२) १४, ४६	जनपदवधूलोचन	(१) १६
चेष्टा	(१) +६३	जन्मन्	(१) +५४
चैत्य	(१) +२४	जनित	(२) ४
चोर	(१) +४७	जपा	(१) +३७+
		जंबू	(१) +२४+, २०+

जंबूकुञ्जप्रतिहतरथ	(१) २० (२) ६	जीवित (जीवन)	(१) +४+ (२) २०, ५१
जर्जर	(१) २१+, +२७+, +४४+, ४६+, ४७, +६१+ (२) +६+, +७+, +३५+, ५२	ज्ञात ज्ञातास्वादः ज्या ज्योतिस्	(१) ४२+ (१) ४२ (२) +१० (१) +३+, ४५+ (२) ३+
जलकणभय	(१) ४६	ज्योतिश्छायाकुमुरचित	(२) ३
जलद	(१) १३, ६३ (२) ३४, ५३	ज्योतिर्लेखावलयि	(१) ४५
जलधर	(१) ३५	त	
जलमय	(२) +३०	तट	(१) ६०+, +६१+
जलमुक्	(२) ६	तटगत	(१) ६०
जललवमुक्	(१) २१	तटस्त्रह	(१) ३०+
जहनु	(१) ५१	तटस्त्रहतरुभ्रंशिन्	(१) ३०
जात	(१) ६,+२७ (२) २०	तटित्	(२) +१४
जाया	(१) ८, १०	तत्क्षीर	(२) ४५+
जाल	(१) ३३+, +६४+ (२) ६+, +७+, +९, २७+, +३३	तत्क्षीरमुतिसुरभि तत्पर	(२) ४५
जालक	(१) +२७ (२) ३५	तत्सन्देश	(१) +१०, १९
जालमार्ग	(२) ६, +२७	तद्वच्स्	(२) ३६
जालमार्गप्रविष्ट	(२) २७	तनय	(२) ५१
जालोद्वीर्ण	(१) ३३	(१) +५१+ (२) +१२	
जीमूत	(१) ४	तनया	(१) +१+ +४६+
१शीर्ण	(१) ३०+	तन्मध्य	(२) १६
१शीर्णपर्ण	(१) ३०	तन्त्री	(२) २३
		तन्त्री	(२) १९
		तनुः	(१) ४७ (२) +२२, २६, ३९

तनुता	(२) +१८	तोरण	(२) १२
तन्तु	(२) ७+	ज्यंत्रक	(१) ५९
तन्तुजालावलब्ध	(२) ७	त्याजितः	(२) ३३
तप	(२) ३९, +३९	त्रिणयन	(१) ५३+ (२) ५१+
तमस्	(१) ३८	त्रिणयनवृष्टेत्वात्	
तरु	(१) +१, +३०+	पङ्कोपमेय	(१) ५३
	+३७+, ४४+	त्रिदश	(१) ५९+
तरुकिसलय	(२) ४४	त्रिदशवनितादर्पण	(१) ५९
ताल	(२) १६	त्रिपुर	(१) ५७+
तिक्त	(१) २०, +३४	त्रिपुरविजयः	(१) ५७
तिर्यक्	(१) ५८+	त्रिभुवन	(१) ३४+
तिर्यगायामशोभि	(१) ५८	त्रिभुवनगुरुः	(१) ३४
तीर	(१) +२५+ (२) १४	त्रियामा	(२) ४६
तीर्ण	(१) १९	त्वत्प्रयाणानुरूपं	(१) १३
हुङ्ग	(१) १२, (२) १, +५	त्वत्सनाथ	(२) ३४
हुमुल	(१) ५५+	त्वत्संपर्क	(१) २६
हुमुलकरकावृष्टिपातावकीर्ण	(१) ५५	त्वत्समीप	(२) ३६
हुला	(२) +१२	त्वत्संरोध	(२) ७+
हुषार	(१) ५३ (२) ४५+	त्वत्संरोधापगमविशद	(२) ७
हुषाराद्रिवाता	(२) ४५	त्वदगंभीरध्वनि	(२) ३
तेजः	(१) ३७, ४४	त्वद्वियोग	(२) ४६+
तोय	(१) १९+, (१) ३४+	त्वद्वियोगव्यथा	(२) ४६
	२८+, +६२ (२)	त्वदुपगमजं	(२) २
	+१, १३	त्वदुपसरण	(२) २१+
तोयकीडानिरतयुवती-		त्वदुपसरणक्षिष्ठकान्ति	(२) २१
स्नानतिक्त	(१) ३४+	त्वन्निष्पन्न	(१) ४३+
तोयोत्सर्गद्रुततरगति	(१) १९	त्वन्निष्पन्नदोच्छुसित-	
तोयोत्सर्गस्तनितमुखर	(१) ३८	वसुधागन्धसंपर्करम्य	(१) ४३

त्वाह्क्	(२) ६	दिक्	(१) १४+, २५, ५८ (२) ४२+
द	द	दिङ्गनग	(१) ९४
दक्षं	(२) +११	दिक्संसक्ताप्रविरल-	
दक्षिण	(२) ४५	धनाव्यक्तसूर्योत्तम	(२) ४२
दत्त	(१) ३३+, ६१ (२) +२४+	दिन	(१) +२४+
दत्तनृतोपहारः	(१) ३३	दिवस	(१) +२, १०+ (२) १६+, २०. +२४+
दत्तहस्ता	(१) ६१		+२९
दधानः	(१) ३७	दिवसगणनातत्पर	(१) १०
दन्तिन्	(१) ४३	दिवसविगम	(२) १६
दयिता	(१) ४+	दीर्घ	(१) +३६ (२) ४६+
दयिताजीवितालंबनार्थी	(१) ४	दीर्घयामा	(२) ४६
दर्पण	(१) +५९	दीर्घीकुर्वन्	(१) ३२
दर्शित	(१) २६+	दुक्कल	(१) +६४
दर्शितावर्तनाभि	(१) २६	दुःख	(२) ४७
दल	(१) +४५+	दुःखदुःख	(२) ३०
दव	(१) ५४+	दुर्लभ	(२) ४६+
दवाभिः	(१) ५४	दुर्लभशार्थनं	(२) ४६
दशन	(२) +१९	दूर	(१) ३+, ६+ (२) १२+
दशपुर	(१) ४८+	दूरबन्धु	(१) ६
दशपुरवधूनेत्रकौतूहल	(१) ४८	दूरभाव	(१) ४७
दशमुख	(१) ५९+	दूरवर्तिन्	(२) ३९
दशमुखभुजोछवासि-		दूरसंस्थ	(१) ३
तप्रस्थसन्धिः	(१) ५९	दूरीभूतं	(२) २०, ४२
दशा	(२) ४७	दृष्ट	(१) ४८
दशार्णा	(१) २४	दृष्ट	(१) १४+, ३७+, ३९, ५६ (२) ४९
दान	(२)+२७+(२)+५०		
दामन्	(१) +२८+ (२)२९		

मेघसन्देशकाव्यपदावलि:

दृष्टभक्ति	(१) ३७	धौः	(१) ३१
दृष्टिः	(१) ४७ (२) +१८, ४१+, ४३	धनपति	(१) ७+ (२) ८+, १०+, १२+
दृष्टिपात	(२) ४१	धनपतिकोधविश्लेषित	(१) ७
दृष्टोत्साह	(१) १४	धनपतिगृह	(२) १२
देव	(१) ४६ (२) १०	धनपतियशः	(२) ८
देवता	(२) ४४	धनपतिसख	(२) १०
देवदारु	(२) ४५+	धनुस्	(१) १५+ (२) + १२+
देवदारुद्रुम	(२) ४६	धनुःखण्ड	(१) १५
देवर्पूर्व	(१) ४३	धाता	(२) १९
देश	(२) ५३	धातु	(२) ४३+
देहली	(२) २४+	धातुराग	(२) ४३
देहलीदत्तपुण्या	(२) २४	धाम	(१) ३४
दैन्यं	(२) २१	धारयन्ती	(२) ३०
दैव	(२) ३३+	धारा	(१) ४९+, +५४+, +६२+ (२) ४२+
दैवगति	(२) ३३	धारागृहत्व	(१) +६३
दोषः	(२) ६	धारापात	(१) ४९
दोहद	(२) १५+	धारासिक्तस्थलसुरभि	(२) ४२
दोहदच्छब्दन्	(२) १५	धीर	(२) ३५
द्रुत	(१) २३ (२) +३९	धीरता	(२) ५२
द्रुततर	(१) +१९+	धुन्वन्	(१) ६३
द्रुमो	(२) +४५	धूत	(१) ३४+
द्रूद्ध	(१) +४६	धूतोद्यान	(१) ३४
द्वार	(१)+५८ (२) १७+	धूप	(१) +३३
द्वारोपान्त	(२) १७	धूम्	(१) ५+ (२) ६+
द्वितीय	(२) २०		
द्विरद	(१) +६०+		
द्वितिन्	(१) +१८+		

धूमज्योतिसलिलमरुतः	(१) ५	नरपति	(१) ३८+
धूमोद्धारानुकृतिनिपुण	(२) ७	नरपतिपथ	(१) ३८
धृत	(१) +४२	नर्तितः	(२) १६
धैर्य	(१) ४१	नलिनी	(१) ४०
धौत	(१) +७+, ४५+	नव	(१) २७+, ४४+
धौतापाङ्ग	(१) ४५	नवकुरवंक	(२) २
ध्वनि	(१) ५७ (२)+३, ३६	नवजलकण	(१) २७ (२) ६
ध्वनित	(१) +४३+	नवजलमयं	(२) ३०
ध्वंसिन्	(२) ५०	नवशशिभृत्	(१) ४४
न		नाग	(१) +३७+
नख	(१) ३६+ (२) +२९	नानाचेष्टा	(१) ६३
नखपदसुख	(१) ३६	नाभि	(१) +२९, ५३+
नगोन्दं	(१) ६३	नाभिगन्ध	(१) ५३
नदी	(१)+२७+ (२) ४१+	नाल	(२) +१३
नदीवीचि	(२) ४१	निकष	(१) +३८+
नभस्	(१) ४, ११	निक्षेप	(२) +४+
नम्र	(१) ५६ (२) +१९	निखिल	(२) ३१
नमित	(२) +१२	निचुल	(१) १४
नयन	(१) ९+, ३५+, +२७, ४०+, +६०+ (२) +१०, ११, २३+, २८+, ३२, +३५	नितंब	(१) +४२
नयनविषयः	(१) ३५	निद्रा	(२) २८, +३४+, ४९
नयनसलिलं	(१) ४० (२) २३	निधि	(२) +८
नयनसलिलोत्पिण-		निपुण	(२) +६
रुद्धावकाश	(२) २८	निम	(२) +१८
नयनसुभग	(१) ९	निम्न	(२) १९+
		निम्ननाभि	(२) १९

नियत	(१) ४४+	नीवी	(२) ५+
नियतवस्ति	(१) ४४	नीवोबन्धोच्छुसित	
नियमन	(१) +५८+	१सुभग	(२) ५
निरत	(१) +३४+	नृत	(१) +३३+
निर्दय	(२) ४४+	नृत्तारंभ	(१) ३७
निर्दयाश्लेषहेतु	(२) ४४	नेता	(२) ७
निर्दिशन्	(१) २२	नेत्रं	(१) +४८+ (२)
निर्विनोद	(२) २५		+२१
निर्विन्ध्या	(१) २९	नेमि	(२) +४७+
निर्हादः	(१) ५७	नेय	(१) ४०
निवृत्त	(२) ५१	नैशं	(२) ९
निशब्द	(२) ५२	न्यस्त	(१) +६०
निश्चास	(२) २८	न्यास	(१) +३६+, +५६
निश्चीथ	(२) ७, २७		(२) +११+
निषण्ण	(१) ५३, (२) १८		प
निष्फल	(१) ५५+	पक	(२) १९+
निष्फलारंभयत्न	(१) ५५	पक्कविंशाधरोष्टी	(२) १९
निष्यन्द	(१) +४३+	पक्षम	(२) ४८+ (२) २७
निहित	(२) +१७, +२४+, ३०, +३६	पक्षमोत्क्षेप पङ्क	(१) ४८ (१) +५३+
नीचैरास्य	(१) २६	पड्क्ति	(१) +५१
नीड	(१) २४+	पञ्चवाणः	(२) ४२
नीडारंभ	(१) २४	पञ्चरस्थ	(२) २२
नीत	(२) २, ६	पट	(१) +६३+
नींप	(१) २१	पटहता	(१) ३५
नींलं	(१) ४२	पटु	(१) ५+, ३२
नीलकण्ठः	(२) १६	पटुकरण	(१) ५

पण्यस्त्री	(१) २६+	परिचितभ्रलताविश्रम	(१) ४८
पण्यस्त्रीरतिपरिमिलोद्घास्त्रि	(१) २६	परिणत	(१) +२+, १८+, २४+, ४६ (२)
पत्र	(२) ९+		२०+, ४८
पत्रच्छेद	(२) ९		
पतित	(२) +०, +१८, +४३	१परिणतकथा	(२) २०
पथिक	(१) ८+	परिणतफलश्योतिस्	(२) १८
पथिकवनिता	(१) ८	परिणतफलश्यामजंबू-	
पद	(१) +१२, १३, + ३६+, +५८, + ५६+ (२) +२३, +३३, +४०	वनान्त	(१) २४
पदवी	(१) +८	परिणतशरचन्द्रिका	(२) ४८
पद्म	(२) +१७	परिणमयिता	(१) ४३
पद्मिनी	(२) २०	परिभव	(१) ५५+
पन्थः	(१) १४, २८, २९, ३६, +३८	परिभवपदं	(१) ५५
पयस्	(१) १३, २५, ४१ (२) ४	परिमिल	(१) +२६+
पयोद	(१) ७	परिलघु	(१) १३
पर	(१) ८ (२) ३७	परिसर	(२) +९
पराधीन	(१) ८+	परिहरन्	(१) १२
पराधीनवृत्ति	(१) ८	परुष	(१) +६२ (२) २८
परिगणना	(१) २२	पर्ण	(१) +२०
परिगत	(१) +१७	पर्वत	(१) २३
परिचय	(१) +९	पवन	(१) ८+, ९, १४
परिचित	(१) +२७, ४८+	पवनतनय	(२) ३७+
	(२) +३३	पवनपदवी	(१) ८
		पश्यन्	(१) ३३
		पश्यन्ती	(२) ४४
		पश्यार्ध	(१) ५२+
		पश्यार्धलंबी	(१) ५२

पशुपति:	(१) ३७, ५७	पुमान्	(१) १२
पाण्डु	(१) +१८, २४+, ३०+	पुरी	(१) ३१
पाण्डुच्छाया	(१) ३०	पुरुष	(१) +६
पाण्डुच्छायोपवनवृत्ति	(१) २४	पुलकित	(१) २६
पाण्डुता	(२) २	पुष्कर	(२) ३
पात	(१) +४९, +५५ (२) ४१	पुष्कलावर्तक	(१) ६ (१) +२६, +३७+, ४४+ (२) +९,
पातिन्	(१) +१०	पुष्प	११+, +२४
पात्रीकुर्वन्	(१) ४८	पुष्पमेघीकृतात्मा	(१) ४४
पाथेयवान्	(१) +११	पुष्पलावी	(१) २७+
पाद	(१) +१९, +३३+, ३६+, ५८, ६१+ (२) +७,+१५+,२७	पुष्पलावीमुख	(१) २७
पादचार	(१) ६१	पुष्पासार	(१) ४४
पादन्यासकणितरशना	(१) ३६	पुष्पोद्भेद	(२) ११
पाप	(१) +५६	पूर्णता	(१) २०
पारावत	(१) +३९	पूर्यमाण	(१) ५७
पार्श्व	(२) +२६	पूर्वप्रीति	(२) २७
पावकि:	(१) ४५	पूर्वामाण्यं	(२) ३८
पाश	(२) +२	पूर्वोद्दिष्टा	(१) ३१
पिशुन	(१) +४९	पृच्छन्	(२) ४९
पीयमान	(१) १६, ४३	पृच्छन्ती	(२) २२
पुट	(२) +४५	पृथु	(१) ४७
पुण्य	(१) +१+, ३१, ३४	पेयं	(१) +१३
पुत्र	(१) ४५+	पेशल	(२) १४, ३०
पुत्रप्रीति	(१) ४५	पैर	(१) २८+
		पोराङ्गना	(१) २८
		प्रकाश	(२) +१६

प्रकृति	(१) ५+, ६+, ४४+	प्रथन	(१) +४९+
प्रकृतिकृपणः	(१) ५	प्रथम	(१) २+, १७+, २१
प्रकृतिपुरुष	(१) ६		(२) १८+ (२) ३१+,
प्रकृतिसुभग	(१) ४१		५१+
प्रकोष्ठ	(१) +२	प्रथमकथित	(२) १८
प्रणय	(१) +२८+, २९+	प्रथमदिवस	(१) २
	(२) ४५+	प्रथमविरह	(२) ३१
प्रणयकुपित	(२) ४३	प्रथमविरहोदग्रशोक	(२) ५१
प्रणयवचन	(१) २९	प्रथमसुकृतापेक्षा	(१) १७
प्रणयिन्	(१) +३, १०, ४०, ६४ (२) ३४, ५२	प्रथित	(१) २५+
प्रणिहित	(२) +४४+	प्रदीप	(२) +५
प्रतनु	(१)+३०+(२)४१,४३	प्रवल	(२) २१+
प्रत्यक्ष	(२) ३१	प्रवलसदितोच्छूननेत्र	(२) २१
प्रत्यग्र	(१) ४	प्रबुद्धा	(२) २७
प्रत्यय	(१) ८	प्रभवः	(१) ५३
प्रत्यादेश	(२) ३२, ५२	प्रभा	(१) +४८
प्रत्यावृत्त	(१) ४०	प्रमत्त	(१) १
प्रत्याधस्त	(२) ३५	प्रमुख	(१) +४+
प्रत्यासन्न	(२) १५	प्रयाण	(१) +१३+
प्रतिनव	(१) ३७+	प्रवाह	(१) ४७
प्रतिनवजपापुष्परक्त	(१) ३	प्रविष्ट	(२) +२७
प्रतिमुख	(१) ६३+	प्रवृत्त	(२) ४५
प्रतिमुखपटप्रीति	(१) ६३	प्रवृत्ति	(१) ४
प्रतिहत	(१) +२०+	प्रवेश	(१) ४१
प्रत्यक्त	(२) ५२	प्रशमन	(१) +५४+
प्रत्युद्यात	(१) २३	प्रशमित	(१) +१७+
प्रत्यूष	(१) ३२	प्रसन्न	(१) ४१

प्रसर	(२) +३२	प्रासाद	(२) १
प्रसव	(२) +२, +५१+	प्रिय	(१) १२+, २२+, २९-
प्रसवि	(१) +६३	प्रियतम	(२) ५, १४, ३६, ५३-
प्रस्थ	(१) +५९+	प्रियतमभुजोच्छा-	(१) ३२ (२) ७+
प्रस्थानं	(१) ४२	सितालिङ्गित	(२) ७
प्रस्थित	(१) २८	प्रियसख	(१) १२
प्रसूत	(२) +३	प्रियसहचरीसंब्रमा-	
प्रहन	(२) १+	लिङ्गित	(१) २२
प्रहतमुरज	(२) १	प्रिया	(१) ७ (२) २१, २२
प्रहित	(२) +१०+, ५१+	प्रीतः	(१) ४
प्रहितकुशल	(२) ५१	प्रोति	(१) ४, १६, +३३,
प्राची	(२) २६+		+४५, +५०, +६३-
प्राचीमूल	(२) २६	प्रीतिप्रमुखवचनं	(१) ४
प्राणो	(१) ५ (२) ३८	प्रीतिखिंघ	(१) १६+
प्रातःकुन्दप्रसवशिथिलं	(२) ५१	पृच्छन्	(२) ४९
प्रापणीय	(१) ५	प्रेक्षण	(२) +१९, +४१
प्राप्त	(१) १७, ४२+	प्रेक्षणीय	(१) +२, +१८,
प्राप्तवानीरशास्त्र	(१) ४२		+६० (२) +१४
प्रापिन्	(१) +४५	प्रेक्ष्य	(१) १५
प्राप्ति	(१) +५६	प्रेक्षित	(१) +४१
प्रार्थन	(२) +४६, ५३	प्रेरणा	(२) +५
प्रार्थना	(१) ३२+	प्रोषित	(२) ३६
प्रार्थनाचाटुकारः	(१) ३२	प्रौढ	(१) २६+
प्रार्थित	(२) +४	प्रौढपुष्प	(१) २६
प्रालेय	(१) ४०+		क
प्रालेयाद्रि	(१) ९८	फल	(१) +१६, +१८+,
प्रालेयासू	(१) ४०		+२४+, २५, +३१,
प्रावृद्ध	(२) ५३		३५, +५४ (२)+३

फलक	(२) +१६	बाष्प	(१) +३, १२
फेन:	(१) ५१	बाह्य	(१) ७+
वा		बाह्योद्यानस्थितहर	
बद्ध	(२) ८+, +१३+, १६, २९	शिरश्चन्द्रिकाघौतहम्र्या	(१) ७
बद्धालाप	(२) ८	बिन्दु	(१) +२२+, +३६
बन्ध	(१) +१० (२)+५+	विम्बं	(१)+४८ (२)+१९+.
बन्धु	(१)+६, ३३+, ५०+	विवाधरा	(२) ५
	(२) ५२+	विस	(१) ११+
बन्धुकृत्यं	(२) ५२	विसकिसलयच्छेद-	
बन्धुप्रीति	(१) ३३, ५०	पाथेयवान्	(१) ११
बहौ	(१) १५, ४५ (२) ४१+	बुद्धि	(२) +५३
बहौभार	(२) ४१	बृन्दं	(१) ६४ (२) ३६
बलाका	(१) ९, २२	भ	
बलि	(१) +३५+, +५६, ५८+ (२) २२+	भक्ति	(१) १९+, +३७, ५६+, +६१
बलिसुक्	(१) +२४	भक्तिच्छेद	(१) १९
बलिनियमनाभ्युच्यत	(१) ५८	भक्तिनम्रः	(१) ५६
बलिव्याकुला	(२) २२	भङ्ग	(१) +२५, +५५
बहिरुपवनं	(२) ८	भङ्गी	(१) ६१+
ब्रह्मावर्तं	(१) ४९	भङ्गीभक्ति	(१) ६१
१बहु	(२) ४७	भय	(१) +४६ (२) १०
बाल	(२) २+, १२+	भर्ता	(१) १, ३४ (२) २२, ३६
बालकुन्दानुविद्धं	(२) २	भवः	(१) +४६
बालमन्दारवृक्षः	(२) १२	भवन	(१) ३३+, ३९+ (२) +८+, +१८+, १७
बाला	(२) २०, ४२	भवनवलभिः	(१) ३९

इदं निपातितम् ?

मेवसन्देशकाव्यपदावलिः

२६

भवनशिखिन्	(१) ३३	भूः	(१) १८, ४६, ४७-
भवित्री	(१) ६०		(२) +१, २४
भवान्	(१) ९, ११, १२, २३, २८, ३९, ४४, ५२, ५५ (२) ५२	भूति भूमि भूषण भृगुपति	(१) १९ (२) +६ (२) ११ (१) ५८+
भवानी	(१) ३७, ४५	भृगुपतियशोवर्म	(१) ५८
भा:	(२) +१८	भेद	(१) +३८
मानुः	(१) ३५, ४०	भोग्य	(१) +१
भारः	(१) +५४ (२) +१९, ४१	अमृश अंशिन्	(१) +२+
भावः	(१) +४७ (२) २२+, +३१	आता आतृजाया	(१) १०+ (२) ३१ (१) ८
भावगम्य	(२) २२	अुकुटि	(१) +५१+
भाविन्	(१) ४२, ५७	अूः	(१) १६+, +४८+ (२) +१०+, +३२+, ४१+
भिन्न	(१) +२४+, +६०+ (२) २१+		
भिन्नवर्णधरोष्ट	(२) २१	अलताविभ्रम	(१) ४८
भुक्त	(१) +१९+	अविकारानभिज्ञ	(१) १६
भुज	(१) +३७+, +५०.+ (२) +७+, +३४+ +४४	अविलास	(२) ४१
		मघवा	म
भुजग	(१) ६१+ (२) ४८+	मणिः	(१) ६
भुजगवल्य	(१) ६१	मणितटारोहण	(२) ४ १६
भुजगशयन	(२) ४८	मणिमय	(१) ६१
भुजतरुवन	(१) ३७	मणिमयभूः	(२) १, +३
भुवन	(१) ६+	मण्टप	(२) १
भुवनविदित	(१) ६	मण्डन	(२) +१५ (२) +११

मण्डल	(१) ३७	मन्दारपुष्प	(२) ९
मत्सन्देश	(२) २५	मन्दारवृक्षः	(२) +१२
मत्संभोग	(२) २८	मयूर	(१) ४५
मत्सादृश्य	(२) २२	मरतक	(२) १३+
मथित	(२) +२०	मरतकशिलाबद्धसो-	
मद	(१) +२०, ३२+	पानमार्ग	(२) १३
मदकल	(१) ३२	मस्त्	(१) +५, ३४ (२) ४
मदिरा	(२) +१५	मलिन	(२) २३+
मद्वियोग	(२) १७	मलिनवसन	(२) २३
मदीयः	(२) ३३	महतो	(२) +२६
मदगेहिनी	(२) १४	महाकाल	(१) ३५
मदगोत्र	(२) २३+	महिमन्	(१) +१
मद्दोत्राङ्क	(२) २३	मही	(१) ११
मध्य	(१) १८, +४७+	माघवी	(२) १५+
	(२) १९	माघवीमण्टप	(१) १५
मधु	(२) ३, ११, ३२	मानयिष्यन्	(१) ४६
मधुकर	(१) ३६+, +४८+	मानस	(१) ११+, ६३ (२) १३
मधुकरश्रेणिदीर्घ	(१) ३६	मानसोत्क	(१) ११
मधुर	(२) २२+	मानिनी	(२) ३५
मधुरवचना	(२) २२	मार्गः	(१) १३, २१, +४६ (२) +६, ९, +१३, +२७+, +३९
मनः	(२) ३१	मालं	(१) १६
मन्मथः	(२) १०	मालती	(२) ३५
मन्मुखं	(२) ४०	माला	(१) +९
मन्दमन्दातप	(२) ४६	मास	(१) २ (२) २४, ४८
मन्द्र	(२) ३६+	मित्र	(१) १७ (२) ३६
मन्द्रस्थिष्ठ	(२) ३६	मिथुन	(१) +१८+
मन्दाकिनी	(२) ४		
मन्दार	(२) ४, ९+, +१२+		

मीन	(२) ३२+	मूर्ति	(१) +४६
मीनक्षेत्र	(२) ३२	मूर्धा	(१) १७
मुक्त	(१) ४२+, ४६+, ५५+	मूल	(२) १६, +२६
		मृग	(१) ५३
मुक्तमार्गः	(१) ४६	मृगाक्षी	(२) ३२
मुक्तरोधोनितंव	(१) ४२	मेघला	(१) १२
मुक्ता	(१) ४७+, ६४+ (२) ९+, ३३+	मेघ मेघालोक	(१) २, ३+, ५
	४४+,	मेघीकृतात्मा	(१) +४४
मुक्तागुण	(१) ४७	मेचक	(१) ६०
मुक्ताजाल	(२) ९, ३३	मैत्री	(१) +३२+
मुक्ताजालग्रथित	(१) ६४	मैथिलो	(२) ३७
मुक्ताध्वा	(१) ५५	मोक्ष	(१) ६२ (२) +३६+
मुक्तास्थूला	(२) ४४ (१) +२१	मोघ	(१) ६
		मौलि:	(१) +५६
मुख	(१) २५,+२७,+४४, ४९, +६३+ २१, +४५	(२) यक्ष यक्षेश्वर	य (१) १ (१) ५
मुखर	(१) +३८	यत	(१) +५५
मुख्य	(१) १४+	यद्विमान	(२) ६+
प्रसद्धाङ्गना	(१) १४	यद्विमानग्रभूमिः	(२) ६
मुच्यमानः	(२) ३३	यन्त्र	(१) ६२+
मुच्चन्	(१) १२	यन्त्रधारागृहत्व	(१) ६२
मुरज	(१) ५७ (२) १	यमुना	(१) +५२+
मुष्टि	(२) +४+, +५	यशस्	(१)+५८+ (२) +८
मुहूर्त	(१) १९	यष्टिः	(२) +१६
मूढ	(२) +५	याच्चा	(१) ६
मूर्च्छना	(२) २३	याचितः	(२) ५२

प्रयन्ती	(२) २६	रलप्रदीप	(२) ५
प्रम	(२) +४६	रत्नच्छायाव्यतिकर	(१) १६
प्रमात्रं	(२) ३४	रति	(१) +२६+ (२) ३+
प्रयिन्	(१) +६१	रतिफल	(२) ३
वतिः	(१) +३४+, +६२ (२) १९+	रदन	(१) +६०+
प्रवतिविषय	(२) १९	रन्तिदेव	(१) ४६
प्रधिका	(१) २७+	रन्ध्रं	(१) +४३+, +५८
प्रधिकाजालक	(१) २७	रभस	(१) +५५
गोय	(२) +११	रमण	(१) ३८+ (२) २४+
गोषित्	(१) ३८, ४०	रमणवसति	(१) ३८
गोवनं	(१) २६	रमणविरह	(२) २४
र		रमयन्	(२) ४८
रक्त	(१) +३७ (२) ८+	रम्य	(१) +४३ (२) १८+
रक्तकष्ठ	(२) ८	रम्यसानु	(२) १८
रक्तशोक	(२) १५	रथः	(२) +२०
रक्षा	(१) ४४+	रशना	(१) +३६
रक्षाहेतु	(१) ४४	रस	(१) २९+, +५० (२) +५०
रघुपति	(१) १२+	रसाभ्यन्तर	(१) २९
रघुपतिपद	(१) १२	राग	(१) +३३+ (२) ५+ +४३
रचना	(१) +५१	राजन्	(१) +५१+
रचित	(२) +३, १४+	राजन्य	(१) ४९
रचितशिखर	(२) १४	राजधानी	(१) २५
रजोगन्धि	(१) +३४	राजराजः	(१) ३
रत	(२) +२६	राजहंस	(१) ११
रत्न	(१) १५+, ३६+ (२) ५+	रात्रिः	(१) ३९ (२) २५, २६
रत्नच्छायासचितवलि	(१) ३६	रामगिरि	(१) १+ (२) ३८+

मेवसन्देशकाव्यपदावलिः

रामगिर्याश्रम	(१) १	लघुगति	(१) १६
रामगिर्याश्रमस्थः	(२) ३८	लता	(१) +४८+ (२)
राशीभूतः	(१) ५९	लब्ध	+३४+
रिक्त	(१) +२+, २०		(१) ६+, +६२ (२)
रुचि	(१) +१५	लब्धा	३४+, +३४
रुदती	(२) ४८	लब्धकामा	(२) ४४
रुदित	(२) +२१+	लब्धनिद्रासुखा	(१) ६
रुद्ध	(१) ३८+(२)+२८+, ३२+, ३९+	लंब	(२) ३४
रुद्धमार्ग	(२) ३९	लंबमान	(१) ४२
रुद्धापाङ्गप्रसर	(२) ३२	लंबालकत्व	(२) २१
रुद्धालोक	(१) ३८	लंबिन्	(१) +५२
रुक्	(१) +४५	ललित	(१) ३३+, ६३
रुजा	(१) +२७+	ललितवनिता	(२) १+
रुद्ध	(१) +२१	ललितवनितापादरा-	
रुप	(१) +७ (२) +२०	गाङ्कित	(१) ३३
रेवती	(१) ५०+	लव	(२) +७+
रेवतीलोचनाङ्क	(१) ५०	लवमुक्	(१) +२१
रेवा	(१) १९	लाक्षा	(२) ११+
रोधस्	(१) +४२+	लाक्षाराग	(२) ११
ल		लाङ्गली	(१) ५०
लक्षण	(१) +२५ (२) १७	लिखन्ती	(२) २२
लक्ष्य	(२) +१०, १२	लिखित	(२) १७+
लक्ष्मीः	(१) ३३	लिखितवपुस्	(२) १७
लग्न	(१) +५१+ (२) +४९	लीला	(१) ३६+ (२) २+
लघ	(१) १६+, २०	लीलाकमलं	(२) २

वेलावधूत्	(१) ३६	वनचरवधुभुक्तकुञ्ज	(१) १९
खा	(१) +४५+	वननदीतीरजात	(१) २७
शः	(२) +४४	घन्य	(१) १२
ग्रेचन	(१) +१६, २८ (२) ४०, ४८	वनिता	(१) +८, +३३+, +५९+ (२) +१, +१०+
ग्रेघ	(२) २+	वप्रकीढा	(१) २+
ग्रेप्रप्रसवरजस्	(२) २	वप्रकीडापरिणतगज	
ग्रेभ	(२) +४०	प्रेक्षणीयं	(१) २
ग्रेल	(१) २८+, +६२ (२) ४०	वपुस्	(१) १५, +३३, +६० (२) +१७
ग्रेलापाङ्ग	(१) २८	वर्ण	(१) ४७+ (२) +२१+
	व	वर्णचोर	(१) ४७
वकः	(१) २८	वर्णमात्र	(१) ५०
वक्त्रं	(१) +५१+ (२) ४१+	वर्त्म	(१) १९, ४०, +५८
वक्त्रच्छाया	(२) ४१	वर्धितः	(२) १२
वचन	(१) +४, +२९ (२) +२२, +३५, ३८	वर्ष	(१) १+, ३६+
		वर्षभोग्य	(१) १
वश्चितः	(१) २८	वर्षाग्रविन्दु	(१) ३६
वदन	(१) +४० (२) १५+	वलभि	(१) +३९
वदनमदिरा	(२) १५	वलय	(१) +२+, +६१, ६२+ (२) +१६+
वधू	(१) +१६+, +१९+, +४८+ (२) २	वलयकुलिशोद्धृष्टनो-	
वन	(१) +१७+, +२०+, +२४+ २७+, +३७	झीर्णतोय	६२
		वलयिन्	(१) +४५
वनगज	(१) २०+	वलिः	(१) +३६
वनगजमद्	(१) २०	वल्मीक	(१) १५+
वनचर	(१) १९+	वल्मीकाम्	(१) १५

मेघसन्देशकव्यषदावलि:

वश	(१) +६	वासयष्टि:	(२) १६
चंश	(१) ६ (२) +१६+	वासरः	(२) ४२
वसतिः	(१) १, ७, +३८, +४४ (२) +१३	वासवी	(१) ४४
वसन्	(२) १०	वासित	(१) २०
वसनं	(१) +४२ (२)+२३	विकच	(२) १३+
वसुधा	(१) +४३+	विकल्प	(२) ११
वस्तु	(२) ५०	विक्षब्र	(१) ३८
वाचालः	(२) ३१	विकार	(१) +१६+
वातः	(१) २०+, +३२, ४३, ६३ (२) +४५	विक्षिपन्ती	(२) २८
वातायनस्थः	(२) +२५	विगणयन्	(२) ४७
वानोर	(१) +४२+	विगम	(१) +५६ (२)+१६
वान्त	(१) २०+	विगलित	(२) २९+
वान्तवृष्टिः	(१) २०	विगलितशुक्	(२) २९
वाणी	(२) १३	विजय	(१) +५७
वामः	(१) ९ (२) १५+, ३३	विदित	(१) +६
वामपादाभिलाषी	(२) १५	विदिशा	(१) +२५+
वायुः	(९) ५४	विद्युत्	(१) २८+, +३९+
वारमुख्या	(२) +८+	विद्युद्भूमि	(२) १८+, ३५+
वारि	(१) ५४+	विद्युत्वान्	(२) १
वारित	(२) ४+	विद्युद्दामस्फुरितचकित	(१) २८
वारितोण्ण	(२) ४	विद्युदुन्मेषदृष्टि	(२) १८
वारिधारासहस्र	(१) ५४	विधि	(१) ६+, ३० (२) ३९
वाल	(१) +५४+	विधिवश	(१) ६
वालभारः	(१) +५४	विधुर	(१) +८ (२) ५३
वासस्	(१) ६० (२) ११	विनयन	(१) +५३
वास	(२) १६+	विन्यस्यन्ती	(२) २४

न्ध्य	(१) १९+		+३१, ४८+, ५०,
न्ध्यपाद	(१) १९		+५१+
नोद	(२) २४	विरहगुणितं	(२) ४८
पत्	(२) +३८	विरहजं	(१) +१२
प्रबुद्ध	(२) ४९	विरहत्तु	(२) २२
प्रयुक्त	(१) +२	विरहदिवस	(२) २९
प्रयोगः	(१) १० (२) २५, ५३	विरहदिवसस्थापित	(२) २४
फल	(२) ५+	विरहमहती	(२) २६
फलप्रेरणा	(२) ५	विरहविघुरा	(१) ८
बुधवनिता	(२) ८+	विरहशयन	(२) २६
बुधवनितावारमु-		विरहावस्था	(१) ३०
स्वासहाय	(२) ८	विलस्त्	(१) +४८+
अम	(१) २९, +४८ (२)	विलसन	(१) +३९
	+१०, ११+	विलसित	(२) +१८+
अमादेशदक्षं	(२) ११	विलास	(२) +३२, +४१
अंशिन्	(२) +९	विवृत	(१) ४२+
मान	(१) ६४ (२) +६+	विवृतजघना	(१) ४२
मुख	(१) १७, +२८,	विशद	(१) +४१, +५२,
	+५० (२) +३४	विशाला	+५९ (२) +७
युक्त	(२) ३८	विश्रान्त	(१) ३१, +३१
योग	(२) +१७	विश्राम	(१) २६+
वेरचित	(१) १९, ६१+ (२)	विश्रामहेतुः	(१) २६
	२३+, +३०+	विशीर्ण	(१) १९
वेरचितपदं	(२) २३	विशेष	(१) ५८ (२) १
वेरचितवपुः	(१) ६१	विश्लेषित	(१) +७
वेरह	(१) +१+, ८+, ३०+	विषम	(१) +१९ (२) +२९
	(२) २२+, २४+,	विषय	(१)+३५ (२) +१९,
	+२४, २६+, २९+,		+४०

मेघसन्देशकाव्यपदावलि:

विष्णु	(१) १५, ५८	वेष्टन	(२) +१४+
बिसरन्ती	(२) २३	वैद्यर्थ	(२) +१३+
विस्तार	(१) +१८+	वैआज	(२) ८+
विस्मृत	(२) ३२+	वैभ्राजाख्यं	(२) ८
विस्मृतभ्रविलास	(२) ३२	वैरिन्	(२) ३९
विहग	(१) +२९+	व्यक्तं	(१) ५६
वीक्षणाण	(१) २२	व्यक्ति	(१) +१२ (२) +२१
वीक्षयनाण	(१) ३४	व्यञ्जयन्ती	(१) ३०
वीचि	(१) २९+ (२)+४१	व्यतिकर	(१) +१५
विचिक्षोभस्तनितविहग		व्यथा	(२) +४६
श्रेणिकाञ्चीगुणा	(१) २९	व्यपगत	(२) १३+
वीणा	(२) २३	व्यपगतशुक्	(२) १३
वीणिन्	(१) ४६	व्यवसित	(२) ५२
वृक्ष	(२) +१२	व्याकुला	(२) +२२
वृति	(१) +२४ (२)+१५	व्योम	(१) ४४+, ५२
वृत्ति	(१) +८ (२) +३	व्योमगङ्गाजलाद्व	(१) ४४
वृद्ध	(१) +३१		श
वृष	(१) +५३+ (२) +५१+	शङ्का	(२) ६+
वृष्टि	(१) +२०, +५५+	शङ्कास्पृष्टा	(२) ६
वेणी	(१) +१८+ (२) +२९, +३६+	शङ्कु	(२) १७+
वेणीभूत	(१) ३०+	शङ्कुपद्मौ	(२) १७
वेणीभूतप्रतनुसलिला	(१) ३०	शतं	(१) +५९
वेत्रवती	(१) २५	शब्द	(२) ४०+
वेशम	(१) +२६	शफर	(१) ४१
वेश्या	(१) ३६	शब्दाख्ये	(२) ४०
वेष	(१) +१९	शम्भुः	(१) ५१, ६१
		शयन	(२) +२५, +२६, +४८, ४९

शय्या	(२) २०+	शित	(१) ४९+
शय्योत्सङ्ग	(२) ३०	शितशरशत	(१) ४९
शर	(१) +४९+	शिथिल	(२) +५१
शरण	(१) ७	शिप्रा	(१) ३२+
शर्त्	(२) +४८+	शिप्रावातः	(१) ३२
शरभ	(१) ५६	शिरस्	(१) +७+
शरवण	(१) ४६+	शिरीष	(२) २
शरवणभव	(१) ४६	शिला	(१) २६+, +५३
शाश्वन्	(२) ४१, +४६+	शिलावेशम्	(१) २६
शशिभूत्	(१) +४४	शिशिर	(२) +४,२०+,+२७
शास्वा	(१) +४२	शिशिरमथिता	(२) २०
शान्त	(१) ३७+	शीघ्र	(२) १८+
शान्तिः	(१) ४०	शीघ्रसंपातहेतु	(२) १८
शान्तोद्वेग	(१) ३७+	शोतः	(१) ४३
शान्तोद्वेगस्तिमितनयनं	(१) ३७	शीतल	(२) +३५
शाप	(१) १ (२) २९,४८+	शीर्ण	(१) ३०+
शापान्तः	(२) ४८	शीर्णपर्ण	(१) ३०
शार	(१) +४८+	शुक्	(१) २२+
शारिका	(२) २२	शुक्लापाङ्ग	(१) २३
शार्जपाणिः	(२) ४८	शुक्	(२) +१३, +२५,
शार्जी	(१) ४७		+२९
शिखा	(२) २९	शुद्ध	(१) ५० (२) २८+
शिखी	(१) +३३ (२) ४१	शुद्धखान	(२) २८
शिखर	(२) +१४	शुभ्र	(१) ५३+
शिखरिन्	(१) १३ (२) १९+	शुभ्रत्रिणयनवृष्टोत्खात-	
शिखरिदिशना	(२) १९	पङ्कोपमेय	(१) ५३
शिङ्गा	(२) १६+	शून्य	(२) +३२
शिङ्गावलयसुभग	(२) १६		

मेघसन्देशकाव्यपदावलि:

शुलिन्	(१) ३५	श्रेणी	(१) +२९+, +३५+
शृङ्गं	(१) १४, ५३, ५९+	श्रेणीभूता	(१) २२
शृङ्गोच्छाय	(१) ५९	श्रोणी	(२) १९+
शेष	(१) १८+, ३१,+३९ (२) २४,+२६, ४८	श्रोणीभार	(२) १९
शेषविस्तारपाण्डु	(१) १८	श्रोत्र	(१) १३+
शैल	(१) १२, ६१ (२) +१४, +१८, ७१	श्रोत्रपेयं	(१) १३
शैलराज	(१) ५१+	श्लाघनीय	(१) ३६
शैलराजावतीर्णा	(१) ५१	षट् पद	(२) १०+
शोकः	(२) +५१	षट् पदज्या	(२) १०
शोभा	(१) ५३, ६०	सकल	(२) ११
शोभिन्	(१) +५८	सखा	(१) २३, ४२, ६२ (२) +१०, १४
श्याम	(१) १५, ?८,+२४+, ५८	सखी	(२) १५, २५, ३१, ४०, ५१
श्यामा	(२) १०. (२) ४१	सगन्धः	(१) ९
श्रद्धान	(१) ५६	सगरतनय	(१) ५१+
श्रम	(१) +१७+, +५२+	सगरतनयखर्गसोपान-	
श्रवण	(१) ११+, ६२+ (२) ४०+	पड़क्कि	(१) ५१
श्रवणपरुष	(१) ६२	सङ्कल्प	(२) ३९
श्रवणविषय	(२) ४०	सङ्गम	(१) +५२ (२) ३७, ४३
श्रवणसुभग	(१) ११	सङ्गीत	(१) ५७+ (२) १
श्राम्यन्	(२) ३६	सङ्गीतार्थः	(१) ५७
श्रीः	(१) ३१+ (२) २, +३२+, +५३	सङ्घट्ट	(१) +५४+
श्रीमुट्	(१) +४८	सचिव	(२) १
श्रीविशाला	(१) ३१	सजल	(१) २३+

सजलनयन्	(१) २३	सप्रभङ्ग	(१) २५ (२) १०
सन्	(१) २७, ६० (२) ५२	सप्रभङ्गप्रहितनयन्	(२) १०
सततगति	(२) ६	समग्र	(१) ५७
सञ्च	(२) २५+	समधिकतर	(२) ३९
सञ्चावातायनस्थः	(२) २५	समधिकतरोच्छासिन्	(२) ३९
सद्यःकण्ठच्युतभुजलता		समय	(१) +२२
ग्रन्थिगाढोपगूढम्	(२) ३४	समर	(१) ५०+
सद्यःकृतद्विरदरदन-		समरविमुख	(१) ५०
च्छेदगौर	(१) ६०	समर्थ	(१) ४२
सद्यःपाति	(१) १०	समुचित	(२) ३३
सद्यस्सरित्कषणसुरभि	(१) १६	संपत्	(१) ५४
सद्यश	(१) +१०	संपर्क	(१) +२६, +४३+
सन्नद्ध	(१) ८	संपात	(२) +१८+
सन्यस्त	(२) ३०+	संभ्रम	(१) +२२+
सन्यस्ताभरण	(२) ३०	संभृत	(१) ४४ (२) ३१+, ५३+
सन्निकृष्ट	(२) ११	संभृतश्रीः	(२) ५३
सन्निपात	(१) ५	संभृतस्नेह	(२) ३१
सन्निवृत्त	(२) २७	संभोग	(२) २४, ३३+
सन्निषण्ण	(२) २६+	संभोगान्त	(२) ३३
सन्निषण्णैकपार्थ	(२) २६	संयोग	(१) १२
सनाथ	(२) +३५	संरंभ	(१) ५५+
सन्तास	(१) ७	संरंभोत्पत्तनरभस	(१) ५५
सन्दर्शन	(२) +४४	संरोध	(२) +७+
सन्देश	(१) ५+, ७, १३	संवाहन	(२) +३३
सन्देशार्थ	(१) ५	संश्रय	(१) १७
सन्ध्या	(१) ३५	संसक्त	(१) ५७ (२) +४२+
सन्ध्यावलिपटहता	(१) ३५	संस्थ	(१) +३
सन्धिः	(१) +५९		

मेधसन्देशकाव्यपदावलि:

३८

संसर्पन्ती	(१) २९, ५२	सांध्यी	(२) २५ ,
संस्कार	(१) +३३+	साधु	(२) १७
सरन्	(१) ५४	सानु	(१) +२ (२) +१८
सरल	(१) ५४+	सानुमान्	(१) १७
सरलस्कन्धसंघटजन्मा	(१) ५४	सान्ध्यं	(१) ३७
सरस	(१) १४+	सांत्रं	(२) २७
सरसकदलीस्तंभगौर	(२) ३३	सामिज्ञान	(२) ५१+
सरसनिबुल	(१) १४	सामिज्ञानप्रहितकुशल	(२) ५१
सरित्	(१) ४१	सार	(१) +२०
सर्व	(१) २० (२) ३०, ४६+	सारङ्ग	(१) २१
सर्वावस्था	(२) ४६	सारयन्ती	(२) २९
सलिल	(१) +५+, +३०, +४०, ४२+, ६३, ६४+ (२) ४+, +२३,२७+,+२८+	सारस	(१) ३२
सलिलगुरु	(२) २७	सारस्ती	(१) ५०
सलिलद्वार	(१) ६४	सास्	(२) ३९.
सलिलवसन	(१) ४३	सिक्ता	(२) +४+
सलिलशिशिर	(२) ४	सिक्त	(२) +४२+
सर्वण	(१) +१८	सिञ्चन्	(१) २७
सन्ध्यापारा	(२) २५	सित	(२) ३+
सविता	(२) ९	सितमणिमय	(२) ३
सहचर	(२) २०, ३८	सिद्ध	(१) २२, ४६+, ५६
सहचरो	(१) +२२+	सिद्धद्वन्द्व	(१) ४६
सहस्रं	(१) +५४	सिद्धाङ्गना	(१) +१४
सहाय	(१) ११ (२) +३,+८	सिन्धु	(१) ३०, ४७
साहश्य	(२) ४१	सीमन्त	(२) २
		सीमन्तिनी	(२) ३७
		सीर	(१) +१६+
		सीरोत्कषणसुरभि	(१) +१६

सुकृत	(१) +१७+	सुलभविपत्	(२) ३८
सुख	(१)+३६ (२)+३४, ४७	सुहृत्	(१) ३९ (२) १६, ३७+
सुखिन्	(१) ३	सुहृदुपनतः	(२) ३७
सुचरित	(१) ३१+	सूचि	(१) २४+, ३८+
सुचरितफल	(१) ३१	सूचिभिन्न	(१) २४
सुस	(१) ३९+	सूचिमेव	(१) ३८
सुसपारावत	(१) ३९	सूत्र	(२) +९
सुसा	(२) २७	सूर्य	(१) ३९ (२) १७+, +४२+
सुभग	(१) ९, ११+, +२५, +२९, ३०, +४१, +४३ (२) +१८	सूर्योपाय	(२) १७
सुभगमन्यभावः	(२) ३१	सृष्टि	(२) १९
सुर	(१) ५२+	सेन्द्रचाप	(२) १
सुरगज	(१) ५२	सेव्यमान	(२) ४
सुरत	(१) ३२+ (२) ७+	सोकंप	(१) २२
सुरतम्लानि	(१) ३२	सोपान	(२) +१३+
सुरतजनित	(२) ७	सोपानलं	(१) ६१
सुरपति	(२) १२+	सौदामिनी	(१) ३८
सुरपतिधनुश्चारु	(२) १२	सौध	(१) २८+ (२) २५+
सुरभि	(१) +१६, +२१, +२३, +३३, ४६+ (२) +४२	सौधवातायनस्थः	(२) २५
सुरभित	(१) ५३+	सौधोत्सङ्गप्रणयविमुख	(१) २८
सुरभितनयालम्भज	(१) ४६	सौभाग्यं	(१) ३०
सुरभितशिल	(१) ५३	सौम्य	(१) ५० (२) २३, ३६, ५२
सुरयुवति	(१) ६२	सौहार्दं	(२) ५३
सुर्लभ	(२) ३८+	स्कन्दः	(१) ४४
		स्कन्धः	(१) +५४+
		स्त्वलित	(१) २९+

स्तन	(१) १८ १९	(२) ९+, स्थितं स्थिर	(१) +७+, ५९ (१) ५६+
स्तनपरिसरच्छिक्षसूत्र	(२) ९	स्थिरगणपदप्राप्ति	(१) ५६
स्तनित	(१) २२+, +२५+, +२९+, +३८+	स्थूल	(१) १४+, ४७+
	(२) ३४+, ३५+	स्थूलमध्येन्द्रनीलं	(२) +४४
स्तनितवचन	(२) ३५	स्थूलहस्तावलेप	(१) १४
स्तनितविमुख	(२) ३४	स्थान	(१) १, +३४+
स्तनितसमय	(१) २२		(२) +३८
स्तवक	(२) +१२+	स्थिग्ध	(१) १+, +१६, १८+, +३८, ६०+ (२)
स्तम्भ	(२) +३३+		
स्तंभित	(१) ६१+		१+, १२+, +३६
स्तंभितान्तर्जलौघः	(१) ६१	स्थिग्ध गंभीरघोषं	(२) १
स्तिमित	(१) ३७+, ६०+ (२) ३५+	स्थिग्धच्छायातरु	(१) १
		स्थिग्धभिन्नाङ्गनाभ	(१) ६०
स्तिमितनयन	(२) ३५	स्थिग्धवेणीसवर्ण	(१) १८
स्तिमितनयनप्रेक्षणीय	(१) ६०	स्थिग्धवैद्यर्थनाल	(२) १३
स्तोक	(२) १९+	स्नेह	(१) १२+ (२)+३२+, ५०
स्तोकनप्रा	(२) १९		
स्थल	(२) +३, २७+, +४२+	स्नेहव्यक्तिः स्पन्दि	(१) १२ (२) +३२
स्थलकमलिनी	(२) २७	स्पर्श	(२) २९+ (२)+४०+
स्थली	(२) ४४+	स्पर्शक्षिणा	(२) २९
स्थलीदेवता	(२) ४४	स्फटिक	(१) +५२+ (२)
स्थातव्य	(१) ३१		१६+
स्थान	(१) १४	स्फटिकफलक	(२) १६
स्थापित	(२) +२४	स्फुट	(२) ७+
स्थायि	(१) +२४+	स्फुटजललवस्थन्द्र	(२) ७

स्फुटि	(१) ३२+	स्वाङ्ग	(१) ५५+
स्फुटिकमलामोद		स्वाङ्गभङ्ग	(१) ५५
मैत्रीकषाय	(१) ३२	स्वादु	(१) २५
स्फुरित	(१) १५+, +२८+	स्वाधिकार	(१) १
	(२) +१४+	स्वेद	(१) +२७+
स्फुरितरुचि	(१) १५		ह
स्यन्दिन्	(२) +७	हस्त	(१) १४, +३६, +
स्त्र	(१) ६४+		५०+, +५१, +६१,
स्त्रतगज्जादुकूल	(१) ६४		(२) २, १२+, २१+,
स्त्रोतसू	(१) १३, ४३+, ४६+, ५२		३३+
स्त्रोतोमूर्ति	(१) ४६	हस्तन्यस्तं	(२) २१
स्त्री	(१) २९, ३२ (२) +३+	हस्तन्यस्तस्तवकनमित	(२) १२
स्त्र	(१) १+, ४+, ६३+ (२) ३५+	हस्तसंवाहन	(२) ३३
स्त्रुशलमयी	(१) ४	हंस	(१) +२४, ५८+
स्त्रजलकणिकाशीतल	(२) ३५	हंसद्वारं	(१) ५८
स्त्रम	(२) ३४+, ४४+, ४९	हर	(१) +७+, ४५+
स्त्रमजः	(२) २८	हरशशिरुक्	(१) ४५
स्त्रमलब्ध	(२) ३४	हरिणी	(२) +१९+, +४१+
स्त्रदर्शन	(२) ४४	हरित	(१) २१+
स्त्रग	(१) +५१+	हरितकपिशं	(१) २१
स्त्रग्नी	(१) ३१	हर्म्य	(१) +७, ३३ (२) ३+
स्त्र्यमूर्त	(१) ३१	हर्म्यस्थल	(२) ३
स्त्रवात	(१) ६३	हलभृत्	(१) ५६
स्त्रा	(२) १७	हार	(२) ९
स्त्रागत	(१) ४	हारायिष्यन्	(१) ४
		हाला	(१) ५०
		हिमांशु	(२) २६
		हुतवह	(१) ४४+

हुतवहमुख	(१) ४४	हेतु	(१) +३,+२६,+४४
हृत	(१) ३१	हेम	(१) ६३+
हृदय	(१) १० (२) १७+, २४+, ३६+, +३७	हेमांभोजप्रसविन्	(१) ६३
हृदयनिहित	(२) १७, ३६	हैम	(२) १३
हृदयनिहितारंभ	(२) २४	हीः	(२) ५+
		हीमूढ़	(२) ५

सर्वेनामशब्दाः

त्वं	(१) ७, ४९, ५०, ५२, ६१, ६४, (२) २२, ४७, ४९	वः	तत्र युष्मच्छब्दः
त्वा	(१) ६, ८, ९, १७, २०, २२, २४, ६२, (२) १, १३, १४,	त्वयि	(१) ६४, (२) १६ (१) ६, ८, १६, १८, २४, ३६, ४०, ४७, ६०, (२) ३२
त्वया	(१) ३०, (२) ४९, ५२	अहं	अस्मच्छब्दः
तव	(१) ६२, (२) १५, ३१, ३८, ४५	आवां	(१) ८, (२) ३१ (२) ४८
ते (तव)	(१) ७, ९, ११, १५, २१, २३, ३०, ३५, ४१, ४२, ४३, ५७, (२) २२, २५, ३१, ४०, ४१, ४३, ४४, ५१, ५३	मां	(२) ३१, ३६, ४२, ४४, ५०
		मया	(२) १५, २६, २९, ४४, ४५, ४६, ४९
		मम	(२) ३८, ५१
		मे (मम)	(१) ७, १३, (२) १२, १६, २०, ३३, ४३, ४६, ४८, ४९, ५२, ५३
		नौ	(१) ४३

मयि	(२) २०, ३१, ३४, ५०, ५३	य	(१) ५५, (२) ४५
	इदं शब्दः	येन	(१) १७, ३०
अयं	(१) ९	यस्य	(१) १२, ४५, (२)
एन्	(१) ५४	यस्मिन्	(१) ५६
एभिः	(२) १७, ४५	या	(१) ५१, ६४, (२)
अस्मात्	(१) १४, (२) ३१, ३७,	याः	१९, २६, २९
अस्य	(२) ४२	यां	(२) १६
अस्मिन्	(२) १३	यस्याः	(२) १३
एनां	(२) ३४	यस्यां	(२) ३, ११
अस्याः	(१) ३३, ४१, (२) १९, ३३, ३४,	यत्	(१) ११, २५, २८, ५८, (२) ३१, ४०
इदं	(२) ४०, ५२		
एषु	(२) २०	तत्त्वाद्युपादानः	
	अदरशब्दः	सः	(१) २, ४, ३०, ४०, (२) ४०
असौ	(१) ५२	ते	(२) ४५, ५०
	एतच्छब्दः	तं	(१) ५, ४५, ५४, ६३, (२) १४, ४८
एते	(२) २४	तान्	(१) ५५, ५८
एतत्	(१) १५, (२) ३८, ५३	तेन	(१) ६, ५८
एतस्मात्	(२) ५०	तैः	(२) १, ३९
	सर्वशब्दः	तस्मै	(१) ४
सर्वः	(१) २०, (२) २८	तस्मात्	(१) ४१, ५१
	यच्छब्दः	तस्य	(१) ३, ५३, ६०, ६४, (२) २२
यः	(१) ८, १७, २६, ५९, (२) ३६, ४०	तेषां	(१) २५

तस्मिन्	(१) २, १९, ४०, ५५, ६१, (२) ४३	किंशब्दः	(१) १, ८, ४२
सा	(१) ३०, (२) २२, ३०, ३४, ३७	के	(१) ५५
तां	(१) १०, ३९, ४८, (२) २२, २५, २६, २८, ३१, ३५, ३८	कस्य	(२) ४७
ताः	(१) ३८, ६२	कां	(२) ४९
ताभ्यः	(१) ६२	कस्यां	(१) ३९
तस्याः	(१) २०, ४२, ४७, ५२, ५३ (२) १४, २१	किं	(१) ३, १७
तसां	(१) ५०	एकशब्दरूपाणि	
तत्	(१) ७, ११, २५, ४४, ४७, ४९	एकः	(१) १०+ १७, (२) २९+
तस्मिन्	(२) ३४	एकस्मिन्	(१) ३१, ४७ (२) ४१
		अन्यशब्दः	
		अन्यः	(१) ८, (२) १९
		अन्यस्मिन्	(१) ३५

आख्यातरूपाणि

अर्हति	(१) ४४, ५७, (२) २०	स्याः	(१) २८, ६२
अत्ति	(२) ४३	अध्यास्थन्ति	(१) १५
असि	(१) ७, ५३	अध्यास्ते	(२) १८
स्यात्	(१) ८, ४३, ५५, ६०, ६५, (२) ३६, ४८	आस्ते	(२) २१
स्युः	(१) ५९	अत्येति	(१) ३८
		एष्यति	(२) ३४
		परीयाः	(१) ५९
		इच्छामि	(२) ४५

प्रेक्षिष्यन्ते	(१) ८, ५०	त्यज	(१) ४०
उपेक्षेत	(१) ८	त्वरयति	(२) ३६
प्रकमेथा:	(२) ३५	पश्य	(२) २५
कांक्षति	(२) १९	उत्पश्यामि	(१) २३, ६० (२) ४१
सङ्कीडन्ते	(२) ४	द्रक्ष्यसि	(१) १०, १९
क्षिणोति	(२) ४२	दर्शय	(१) ३८
सङ्क्षिप्येत्	(२) ४६	ददर्श	(१) २
करोति	(१) ४६, (२) ३१	प्रदिशसि	(२) ५२
कुरु	(१) ६१	दध्यौ	(१) ३
अकरोत्	(१) ५१	धारयेथाः	(२) ५१
कुर्वथा:	(१) ५५	नदति	(१) ९
चक्रे	(१) १	उपनमेत्	(२) २८
कल्पयामि	(२) ५२	नयंथाः	(१) ३३
कल्पिष्यन्ते	(१) ५६	नेष्यन्ति	(१) ६२
गणय	(२) ४८	नुदति	(१) ९
गच्छति	(२) ४७	नर्तयेथाः	(१) ४५
गन्तासि	(१) १३	पतन्ति	(२) ४३
गच्छे:	(१) २०, ५१	निपतति	(२) २२
अगमः	(२) ४७	निष्पतन्ति	(२) ६
गीयते	(१) ५७	संपत्स्यते	(१) ११
विचर	(२) ५३	संपत्स्यन्ते	(१) २४
जानामि	(१) ६	आपत्स्यते	(१) १५
जाने	(२) ३१	उत्पत	(१) १४
जानीथाः	(२) २०	पीडयेत्	(२) २५
ज्ञास्यसे	(१) ६४	पुष्यति	(२) १७
तर्कये:	(१) ५२	आपृच्छस्व	(१) १२
तर्कयामि	(२) ३१	पृच्छति	(२) ३८
त्यजति	(१) ३०	प्रथयति	(१) २६

पाससि	(१) १५		(१) ५५
ब्रया:	(२) ३८	व्यालंबेथा:	(१) ४६
आह	(२) ४०, ४९	अवलंबे	(२) ४७
आहुः	(२) ५०	लप्सते	(१) ३५, ४१
भजेथा:	(१) ४९	लब्धा	(१) २५
बाषेत्	(१) ५४	आलिङ्गन्ते	(२) ४५
भायेः	(१) ६२	आलिप्यते	(२) ४३
बिभर्ति	(२) २१	व्यालुंपन्ति	(२) ७
भवति	(१) ३, ११, १२, १५, १७, २० (२) ५, ३०	वद	(२) ४२
		अधिवसेः	(१) २६
		वक्ष्यसि	(१) १७, ५३
भव	(१) २९	वहति	(१) ६४ (२) १०
भवेत्	(२) ४५	वाहयेत्	(१) ३९
अभूत्	(२) ४०, ५२	वास्यति	(१) ४३
माभूत्	(२) ३४	विद्वि	(२) ३६
अभूः	(१) २८, ३८, ५०	विशति	(२) ३९
मास्मूः	(१) २८	निर्विशन्ति	(२) ८
मन्ये	(२) २०	निर्वेक्ष्यावः	(२) ४८
मन्दायन्ते	(१) ३९	निर्विशेः	(१) ६३
मानयिष्यन्ति	(१) २२	अभ्यवर्षत्	(१) ४९
आमोक्ष्यन्ते	(१) ३६	त्रज	(१) १६, २७, ४८
मोक्षयिष्यन्ति	(२) ३०	त्रजेयुः	(२) ४२
यास्यति	(१) १८ (२) ३३		(२) २५, ३२
याया:	(१) ३४	शक्ष्यति	(१) २०
ययाचे	(१) ५	शब्दायन्ते	(१) ५७
रमसे	(१) २८	शृणु	(१) १३
रुणद्वि	(१) १०	श्रोप्यसि	(१) १३ (२) ३७
रक्षयेथा:	(२) १७	सहते	(२) ४३

सहस्र	(२) ३४	अनुसर	(१) ३०
सूचयिष्यन्ति	(१) २१	अनुसरेः	(१) ५८
सूच्यते	(२) ९	व्यवस्थेत्	(१) २३
सूते	(२) ११	हरति	(१) १४, ३२
सेविष्यन्ते	(१) ९	हर	(१) ७, ३७
स्मरसि	(२) २२	विहरेत्	(१) ६१
स्मरामि	(२) १४	व्याजहार	(२) ४
स्मृपयतु	(१) ४४	प्रेमराशी	
सिपेवे	(१) ५०	भवन्ति	(२) ५०

अव्ययानि, निपाताश्च

कृत्वा		हित्वा	(१) ५०, ६१ (२) २९
कृत्वा	(१) ५० (२) ५३	हत्वा	(१) ४२
गत्वा	(१) २५, ५९ (२) १८, ४९	अतिक्रम्य	(१) ५८
जग्धा	(१) २१	अन्वास्य	(२) ३४
दृष्टा	(१) २१, ६४ (२) १७	आत्राय	(१) २१
नीत्वा	(१) २, ३९	आदाय	(१) २०
भित्त्वा	(२) ४५	आराध्य	(१) ४६
मत्त्वा	(२) १०	आरुह्य	(१) १६
मीलयित्वा	(२) ४८	आलिङ्ग्य	(२) ४३
लब्ध्वा	(१) २५	आलिङ्ग्य	(१) १२
विदित्वा	(२) ५०	आवर्ज्य	(१) ४७
श्रुत्वा	(१) ११	आध्वास्य	(२) ५१
सारयित्वा	(२) २३	आसाद्य	(१) २२, ३८
स्थित्वा	(१) ३, १९	उत्तीर्य	(१) ४८

मेवसन्देशकाव्यपदावलिः

४८

		हर्तु	(१) ४०
उत्थाप्य	(२) ३५		
उपभुज्य	(१) १३		
एत्य	(१) १२ (२) ३	अन्तर्	(१) ३४ २०+५०,
न्यस्य	(१) १३		+६१+(२) १+१८+
निक्षिप्य	(२) २३	असकृत्	(२) ३०, २९, ४९
प्राप्य	(१) ३१, ३६, ५३	आशु	(१) २३, ४०, ५०
	(२) ५	उच्चैः	(१) १७, ३७, ६४+
प्रेक्ष्य	(२) १३, १४	उपरि	(२) ३२+४७
वित्य	(१) ५९	एव	(१) १६, ३०, ५३
विहस्य	(१) ५१		(२) १०, १४, २६,
वीक्ष्य	(२) ३७		२७, ३७, ३८, ४७, ५२
सन्निपत्य	(१) २९	एवं	(२) ३८, ५१, ५३
संभाव्य	(२) ३७	पे	(१) ३, ८, १७, २३,
स्वागतीकृत्य	(१) २३		२८, ३५, ३९, ४०,
			४२ (२) ५, १३,
			२३, २८, ३०, ३२,
आदातुं	(१) ४७		४०, ४१, ४२, ४३,
उपकर्तुं	(२) ३८		४६, ४७, ४९, ५१,
कथयितुं	(२) ४०		५२, ५३
कर्तुं	(१) ११ (२) १८,	इति	(१) ५, १४, ३४
	४३		(२) १४, २२, २८,
गन्तुं	(१) २३		३२, ३७, ४५, ४९, ५३
तुलयितुं	(१) २० (२) १	इति	(१) १५, १८, १९,
पातुं	(१) ५२		२५, २६, ३१, ३२,
मोघीकर्तुं	(१) ४१		४१, ४२, ४७, ४९,
वक्तुं	(२) ३५		५१, ५२, ५७, ५८,
विहातुं	(१) ४२		५९, ६०, ६४ (२)
शमयितुं	(१) ५४		६, १९, २०, २६,
सुखयितुं	(२) २५		२७, ३७, ४६

चिरात्	(२) ३१	किंपुनः	(१) ३, १७
तः	(१) ४०	किंस्ति॒	(१) १४
त्वन्तं	(२) ४७	किमपि	(२) ४९, ५०
त्र	(१) १५	किल	(२) ४०, ४५
तितरां	(१) १५	खलु	(१) १७, ३१, ३९, ४४, ५२
घः	(१) ४९	च	(१) ९, १०, ११, १३ १५, १६, २१, ३२—३३, ३७, ३८+
धुना	(२) १७	चित्	(१) १, ३९
नुकच्छं	(१) २१	चिरं	(१) १२+, ३९+
नुकनखलं	(१) ५१	चेत्	(१) ५३, ५४, ५७
भिमुखं	(२) ५, २७	तत्	(१) ७
लं	(१) ५४ (२) १, २५	तत्वं	(१) १९
वश्यं	(१) १०, ६२, (२) ३०	तत्र	(१) २६, ३८, ४४, ५५, ६०, ६२,
प्रस्तं	(१) १+	तथा	(१) १७(२) २५, २७
मागण्डलभ्वं	(२) २८	तदनु	(१) १३
त्वं	(२) ४६	तावत्	(१) १३, (२) ४३,
त्वरण	(१) १६, (२) १२	तिर्यक्	(१) ५२, ५८
प्रतटं	(१) ५८,	तीरोपान्तस्तनितसुभगं	(१) २५
इकान्ततः	(२) ४७	तु	(१) ३० (२) ४७
त्रचित्	(२) २२, ५२	त्वतः	(१) ३६
प्रतिचित्	(१) २	दक्षिणे	(२) ४५
ऋथं	(२) २८, ४२, ४६	द्रुतं	(१) २३
ऋथंचित्	(२) २३, ३४		
ऋथमपि	(१) ३, २३, ४२ (२) ३७		
क	(१) ५		
क्रचित्	(२) ४२		
कामं	(१) ६३		
किञ्चित्	(१) १६, ४२ (२) ३७		

न	(१) ६, ८, १७, २५, २७, ३१, ४१, ४४, ४७, ५२	बहु बहुशः भूयः	(२) ४७, (२) ४४ (१) १६(२) २२, ४९
नक्तं	(१) ३८	मत्प्रियार्थं	(१) २३
ननु	(१) ५७ (२) ४७	मधुरं	(१) ९, ५७
नाना	(१) ६३+	मन्दं मन्दं	(१) ९
नाम	(१) ७	मा	(२) ३४, ४७, ५०,
नितरां	(१) ४७		५३
नीचैः	(१) ४३ (२) ४७	मुहुः	(२) ४३
नूतं	(१) ९, १८, ४७ (२) १७, २१, २८	यत्र	(१) १३, २८, ३२, ४९ (२) १, २, ४,
पथात्	(१) १६, ३७, ४५ (२) ४८	यथा	५, ४९
परं	(२) ३७	यदपि	(१) ९ (१) २८ (२) ४०
प्रत्यक्षं	(२) ३१	यदि	(१) २८, ६१, ६२ (२)
प्रतिदिनं	(१) ५९		३४, ४५
प्रत्यहं	(२) ८	याममात्रं	(२) ३४
प्रातः	(२) ५१	यावत्	(१) ३५ (२) ४३
प्रायः	(२) १०, ३०	वरं	(१) ६
प्रायशः	(१) १०	वा	(१) ५५ (२) २०, २२
प्रायेण	(२) २४	वै	२३, २४, ४७, ५३
पुनः	(१) ३, १७, ३९, ६४	शनकैः	(२) ४२
पुरः	(१) ३	शश्वत्	(२) ३
पुरस्तात्	(१) १५ (२) ४०	सद्यः	(१) ५६
पुरा	(२) २२, ४९		(१) १०४, १६, २५,
बत	(२) ४२		६०+ (२) ६, १८,
बहिः	(२) ८४		३४+, ४५

पदि	(१) ५२, ५५	साधु	(१) १७
मं	(२) ३५	सार्व	(२) ८, २६
स्वरं	(२) ४९	सामिज्ञानं	(१) ५१
ह	(२) १५	स्त्रिमितिनयनं	(१) ३७
स्वलितसुभगं	(१) २९	स्रोतोरन्वयध्वं	ग (१) ४३
म	(१) २८, ३९	हन्त	(२) ४१
व्य	(२) ११, २३	हि	(१) ५, १०, २०, २९,
गक्षात्	(२) १०		४४, ५४ (२) २२,
गदरं	(१) ३४		
गन्तहासं	(२) ४९		५०, ५२

कुन्तलेश्वरदौत्यम्

गव्यादौ—

इह निवसति मेरुशेखरो भूधरणा
मिह हि निहितभारास्सागरास्सप चैव ।
इदमहिपतिभोगस्तम्भवित्राजमानं
धरणितलमिहैव स्थानमस्मद्विधानाम् ॥

गव्यान्ते—

असकलहसितत्वात् क्षालितानीव कान्त्या
मुकुलितनयनत्वाद्यक्तकणोत्पलानि ।
पिबति मधुसुगन्धीन्याननानि प्रियाणां
त्वयि विनिहितभारः कुन्तलानामधीशः ॥

असकलहसितत्वात् क्षालितानीव कान्त्या
मुकुलितनयनत्वाद्यक्तकणोत्पलानि ।
पिबतु मधुसुगन्धीन्याननानि प्रियाणां
मयि विनिहितभारः कुन्तलानामधीशः ॥

अधीशः	२, ३	आनन	२, ३
असकल	२+, ३+	उत्पल	२+, ३
असकलहसितत्व	२, ३	कर्ण	२+, ३+
अस्मद्विध	१	कणोत्पल	२+, ३
अहिपति	१+	कान्ति	२, ३
अहिपतिभोगस्तम्भ-		क्षालित	२, ३
विभ्राजमान	१	कुन्तल	२, ३

कुन्तलेश्वरदैत्यपदाचलिः ।

		विश्राजमान	
तलं	+१	शेखर	१
धरणि	१+	सप्त	१
धरणितल	१	स्तम्भ	+१+
नयनत्वं	+२, +३	सागर	१
निहित	१+	स्थान	१
प्रिया	२, ३	सुगन्धि	+२, +३
भार	+१, +२, +३	हसितत्व	+२, +३
भूधर	१	इदं	१
भोग	+१+	त्वयि	२
मधु	२+, ३+	मयि	३
मधुसुगन्धि	२, ३	निवसति	१
मुकुलित	२+, ३+	पिबति	२
मुकुलितनयनत्व	२, ३	पित्रतु	३
मेरुः	१	च	१
व्यक्त	२+, ३+	इव	२, ३
व्यक्तकर्णोत्पल	२, ३	इह	१
विनिहित	२+, ३+	एव	१
विनिहितभार	२, ३	हि	१

अथ

मेघसन्देशः

पूर्वमेघः ।

कश्चित्कान्तविरहगुरुणा स्वाधिकारात्प्रमत्तः
शापेनास्तज्जमितमहिमा वर्षभोगेण भर्तुः ।
यक्षश्चके जनकतनयास्नानपुण्योदकेषु
स्थिगच्छायातरुषु वसति रामगिर्याश्रमेषु ॥ १ ॥

तस्मिन्नद्वौ कतिचिदबलाविप्रयुक्तः स कामी
नीत्वा मासान् कनकवलयं शरिक्तप्रकोष्ठः ।
आषाढस्य प्रथमदिवसे मेघमाल्हिष्टसानुं
वप्रक्रीडापरिणतगजप्रेक्षणीयं ददर्श ॥ २ ॥

तस्य स्थित्वा कथमपि पुरः कौतुकाधानहेतोः
अन्तर्बाष्पश्चिरमनुचरो राजराजस्य दध्यौ ।
मेघालोके भवति सुखिनोऽप्यन्यथावृत्तिं चेतः
कण्ठाश्लेषप्रणयिनि जने किं पुनर्दूरसंस्थे ॥ ३ ॥

प्रत्यासन्ने नभसि दयिताजीवितालम्बनार्थी
जीमूतेन स्वकुशलमर्थीं हारयिष्यन् प्रवृत्तिम् ।
स प्रत्यग्रैः कुटजकुसुमैः कल्पितार्घाय तस्मै
प्रोतः प्रीतिप्रमुखवचनं स्वागतं व्याजहार ॥ ४ ॥

धूमज्योतिस्सलिलमरुतां सन्निपातः क्षमेघः
सन्देशार्थाः क पदुकरणैः प्राणिभिः प्रापणीयाः ।
इत्यौत्सुक्यादपरिगणयन् गुह्यकस्तं ययाचे
कामार्ता हि प्रकृतिकृपणश्चेतनाचेतनेषु ॥ ५ ॥

जातं वंशे भुवनविदिते पुष्कलावर्तकानां
 जानामि त्वां प्रकृतिपुरुषं कामरूपं मधोनः ।
 तेनार्थित्वं त्वयि विधिवशाहूरबन्धुर्गतोऽहं
 याच्चा मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा ॥ ६ ॥
 सन्तप्तानां त्वमसि शरणं तत्योद प्रियायाः
 सन्देशं मे हर धनपतिक्रोधविश्लेषितस्य ।
 गन्तव्या ते वसतिरलका नाम यक्षेश्वराणां
 बाह्योद्यानस्थितहरशिरश्चन्द्रिकाधौतहर्म्या ॥ ७ ॥
 त्वामारुढं पवनपदवीमुद्धृहीतालकान्ताः
 प्रेक्षिष्यन्ते पथिकवनिताः प्रत्ययादाश्वसन्त्यः ।
 कः संनद्धे विरहविधुरां त्वयुपेक्षेत जायां
 न स्यादन्योऽप्यहमिव जनो यः पराधीनवृत्तिः ॥ ८ ॥
 मन्दं मन्दं नुदति पवनश्चानुकूलो यथा त्वां
 वामश्चायं नदति मधुरं चातकस्ते सगन्धः ।
 गर्भाधानक्षणपरिचयान्नूनमावद्धमालाः
 सेविष्यन्ते नयनसुभगं खे भवन्तं बलाकाः ॥ ९ ॥
 तां चावश्यं दिवसगणनातत्परामेकपतीम्
 अव्यापन्नामविहतगतिर्द्रिक्ष्यसि आतृजायाम् ।
 आशावन्धः कुशुमसद्वशं प्रायशो हङ्गनानां
 सद्यःपाति प्रणयि हृदयं विप्रयोगे रुणद्धि ॥ १० ॥
 कर्तुं यच्च प्रभवति महीमुच्छिलीन्द्रामवन्धयां
 तच्छुत्वा ते श्रवणसुभगं गर्जितं मानसोत्काः ।
 आ कैलासाद्विसकिमलयच्छेदपाथेयवन्तः
 संपत्स्यन्ते नभसि भवतो राजहंसाः सहायाः ॥ ११ ॥
 आपृच्छस्व प्रियसखमुं तुङ्गमालिङ्गय शैलं
 वन्धैः पुंसां रघुपतिपैरक्षितं मेवलासु ।

पूर्वमेघः ।

कालेकाले भवति भवतो यस्य संयोगमेत्य

• स्नेहव्यक्तिश्चिरविरहजं मुञ्चतो बाष्पमुण्डम् ॥ १२ ॥

मार्गं तावच्छुणु कथयतस्त्वत्प्रयाणानुरूपं

सन्देशं मे तदनु जलद श्रोप्यसि श्रोत्रपेयम् ।

खिन्नः खिन्नः शिखरिषु पदं न्यस्य गन्तासि यत्र

क्षीणः क्षीणः परिलघु पयः स्रोतसां चोपभुज्य ॥ १३ ॥

अद्रेः शृङ्गं हरति पवनः किंखिदित्युन्मुखीभि-

ईष्टोत्साहश्चकितचकितं मुग्धसिद्धाङ्गनाभिः ।

स्थानादसात्सरसनिचुलादुत्पतोद्भुवः स्वं

दिङ्गनागानां पथि परिहरन् स्थूलहस्तावलेपान् ॥ १४ ॥

रत्नच्छायाव्यतिकर इव प्रेक्ष्यमेतत्पुरस्ता-

द्वल्मीकाग्रात्प्रभवति धनुःखण्डमास्वण्डलस्य ।

येन श्यामं वपुरतितरां कान्तिमापत्स्यते ते

बर्हेणोव स्फुरितरुचिना गोपवेषस्य विष्णोः ॥ १५ ॥

त्वद्यायतं कृषिफलमिति श्रूविकारानभिज्ञैः

प्रीतिखिर्घैर्जनपदवधूलोचनैः पीयमानः ।

सद्यस्सीरोत्कषणसुरभिं क्षेत्रमारुद्धा मालं

किंचित्पश्चाद्गृज लघुगतिर्भूय एवोत्तरेण ॥ १६ ॥

त्वामासारप्रशमितवनोपष्ठवं साधु मूर्धा

वक्ष्यत्यध्वश्रमपरिगतं सानुमानाम्रकृटः ।

न क्षुद्रोऽपि प्रथमसुकृतापेक्षया संश्रयाय

प्राप्ते मित्रे भवति विमुखः किं पुनर्यस्तथोच्चैः ॥ १७ ॥

छन्नोपान्तः परिणतफलद्योतिभिः काननाम्रै-

स्त्वद्यास्त्वद्देश शिखरमचलः खिंवेणीसवर्णे ।

नूनं यास्यत्यमरमिथुनप्रेक्षणीयामवस्थां

मध्ये श्यामः स्तन इव भुवः शेषविस्तारपाण्डुः ॥ १८ ॥

स्थित्वा तस्मिन्वनचरवधूभुत्तकुञ्जे मुहूर्तं
 तोयोत्सर्गद्रुततरगतिस्तत्यरं वर्त्म तीर्णः ।
 रेवां द्रक्ष्यस्युपलविषमे विन्ध्यपादे विशीर्णा
 भक्तिच्छेदैरिव विरचितां भूतिमङ्गे गजस्य ॥ १९ ॥
 तस्यास्ति कैर्वनगजमदैर्वासितं वान्तवृष्टि-
 जंबूकुञ्जप्रतिहतरथं तोयमादाय गच्छेः ।
 अन्तस्सारं धनं तुलयितुं नानिलः शक्ष्यति त्वां
 रिक्तः सर्वो भवति हि लघुः पूर्णता गौरवाय ॥ २० ॥
 नीपं दृष्ट्वा हरितकपिशं केसरैरर्धसूढै-
 राविभूतप्रथममुकुलाः कन्दलीश्चानुकच्छम् ।
 जग्ध्वारण्येष्वधिकसुरभिं गन्धमाधाय चोद्याः
 सारज्ञास्ते जललवमुच्चः सूचयिष्यन्ति मार्गम् ॥ २१ ॥
 अम्भोविन्दुग्रहणचतुरांश्चातकान्वीक्षमाणाः
 श्रेणीभूताः परिगणनया निर्दिशन्ते बलाकाः ।
 त्वामासद्य स्तनितसमये मानयिष्यन्ति सिद्धाः
 सोत्कष्ठानि प्रियसहचरोसम्भ्रमालिङ्गितानि ॥ २२ ॥
 उत्पश्यामि द्रुतमपि सखे मत्प्रयार्थं यियासोः
 कालक्षेपं ककुभसुरभौ पर्वते पर्वते ते ।
 शुक्ळापाङ्गैः सजलनयनैः स्वागतीकृत्य केकाः
 प्रत्युद्यातः कथमपि भवान्नान्तुमाशु व्यवस्थेत् ॥ २३ ॥
 पाण्डुच्छायोपवनवृत्यः केतकैः सूचिभिन्नै-
 नीडारम्भैर्गृहबलिभुजामाकुलग्रामचैत्याः ।
 लव्यासन्ने परिणतफलश्यामजम्बूवनान्ताः
 सम्पत्यन्ते कतिपयदिनस्थायिहंसा दशार्णाः ॥ २४ ॥
 तेषां दिक्षु प्रथितविदिशालक्षणां राजधानीं
 गत्वा सद्यः फलेमविकलं कामुकत्वस्य लब्धा ।

पूर्वमेघः ।

तीरोपान्तस्तनितसुभगं पास्यसि स्वादु यस्मा-
त्सभ्रूभङ्गं मुखमिव पयो वेत्रवत्याश्चलोर्मि ॥ २५ ॥

नीचैराख्यं गिरिमधिवसेतत्र विश्रामहेतो-
स्त्वत्संपर्कात्पुलकितमिव प्रौढपुष्पैः कदम्बैः ।
यः पण्यस्त्रीरतिपरिमिलोद्भारिभिर्नागराणा-
मुहामानि प्रथयति शिलावेशमिर्यैवनानि ॥ २६ ॥

विश्रान्तः सन्वज वननदीतिरजातानि सिच्च-
न्त्रुद्यानानां नवजलकण्ठूथिकाजालकानि ।
गण्डस्वेदापनयनरुजाक्षान्तकणोत्पलानां
छायादानात्क्षणपरिचितः पुप्पलावीमुखानाम् ॥ २७ ॥

वक्रः पन्था यदपि भवतः प्रस्थितस्योत्तराशां
सौधोत्सङ्गप्रणयविमुखो मा स्म भूरुज्जयिन्याः ।
विद्युद्धामस्कुरितचकितैर्यत्र पौराङ्गनानां
लोलापाङ्गूर्गैर्यदि न रमसे लोचनैर्वच्छितस्स्याः ॥ २८ ॥

वीचिक्षोभस्तनितविहगश्रेणिकाञ्चीगुणायाः
संसर्पन्त्याः स्वलितसुभगं दृशितावर्तनामेः ।
निर्विन्ध्यायाः पथि भव रसाभ्यन्तरः सन्निपत्य
स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं विभ्रमो हि प्रियेषु ॥ २९ ॥

वेणीभूतप्रतनुसलिला सात्वतीतस्य सिन्धुः
पाण्डुच्छाया तटरुहतरुंशिभिर्जीर्णपर्णैः ।
सौभाग्यं ते सुभग विरहोवस्थाया व्यञ्जयन्ती
काश्यं येन त्वजति विधिना स त्वयैवोपपादः ॥ ३० ॥

प्राप्यावन्तीनुदयनकथाकोविदग्रामवृद्धा-
न्पूर्वोद्दिष्टामनुसर पुरीं श्रीविशालां विशालाम् ।
खल्यीभूते सुचरितफले स्वर्गिणां गां गतानां
शेषैः पुण्यैर्हतमिव दिवः कान्तिमत्खण्डमेकम् ॥ ३१ ॥

दीर्घीकुर्वन्यदु मदकलं कूजितं सारसानां
 प्रत्यौषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकवायः ।
 यत्र स्त्रीणां हरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः
 शिप्रावातः प्रियतम् इव प्रार्थनाचादुकारः ३२ ॥
 जालोद्धीर्णेरुपचितवपुः केशसंस्कारधूपै-
 वेन्धुप्रीत्या भवनशिखिभिर्दत्तनृतोपहारः ।
 हर्म्येष्वस्याः कुसुमसुरभिष्वध्वरेदं नयेथा
 लक्ष्मीं पश्यन् ललितवनितापादरागाङ्कितेषु ॥ ३३ ॥
 भर्तुः कण्ठच्छविरिति गणैः सादरं वीक्ष्यमाणः
 पुण्यं यायाङ्गिभुवनगुरोर्धाम चण्डीश्वरस्य ।
 धूतोद्यानं कुवलयरजोगन्विभिर्गन्धवत्या-
 स्तोयक्रीडानिरतयुवतीखानतिकैर्मरुद्धिः ॥ ३४ ॥
 अप्यन्यस्मिञ्चलधर महाकालमासाद्य काले
 स्थातव्यं ते नयनविषयं यावदत्येति भानुः ।
 कुर्वन्सन्ध्यावलिपटहतां शूलिनः श्लाघनीया-
 मामन्द्राणां फलमविकलं लप्स्यसे गर्जितानाम् ॥ ३५ ॥
 पादन्यासैः कणितरशनास्तत्र लीलावधूतै
 रञ्चछायाखचितवलिभिश्चामरैः क्लान्तहस्ताः ।
 वेश्यास्त्वत्तो नखपदसुखान्प्राप्य वर्षाग्रविन्दू-
 नामोद्धयन्ते त्वयि मधुकरश्चेणिदीर्घान्कटाक्षान् ॥ ३६ ॥
 पश्चादुच्चैर्मुजतस्वनं मण्डलेनाभिलीनः
 सान्ध्यं तेजः प्रतिनवजपापुष्परक्तं दधानः ।
 नृत्यारम्भे हर पशुपतेराद्र्दनागाजिनेच्छां
 शान्तोद्वेगस्ति भेतनयनं दृष्टभक्तिर्भवान्या ॥ ३७ ॥
 गच्छन्तीनां रमणवसर्ति योषिर्ता तत्र नक्तं
 रुद्धालोके नरपतिपथे सूचिभेदैस्तमोभिः ।

सौदामन्या कनकनिकषखिग्धया दर्शयोवा

तोयोत्सर्गस्तनितमुखरो मा स्म भूर्विक्षवास्ताः ॥ ३८ ॥

तां कस्यां चिद्वनवलभौ सुसपारावतायां

नीत्वा रात्रि चिरविलसनात्तिवज्जवियुत्कलत्रः ।

दृष्टे सूर्ये पुनरपि भवान्वाहयेदध्वशेषं

मन्दायन्ते न खलु सुहृदामभ्युपेतार्थकृत्याः ॥ ३९ ॥

तस्मिन्काले नयनसलिलं योषितां खण्डितानां

शान्ति नेयं प्रणयिभिरतो वर्त्म भानोस्त्यजाग्नु ।

प्रालेयासूं कमलवदनात्सोऽपि हर्तुं नलिन्याः

प्रत्यावृत्तस्त्वयि करस्थि स्यादनल्पाभ्यसूयः ॥ ४० ॥

गम्भीरायाः पयसि सरितश्चेतसोव प्रसन्ने

छायात्मापि प्रकृतिसुभग्नो लप्स्यते ते प्रवेशम् ।

तस्मादस्याः कुमुदविशदान्यर्हसि त्वं न धैर्या-

न्मोधीकर्तुं चटुलशफरोद्भृतनपेक्षितानि ॥ ४१ ॥

तस्याः किञ्चित्करथृतमिव प्राप्तवानीरशास्वं

हृत्वा नीलं सलिलवसनं मुक्तरोधोनितम्बम् ।

प्रस्थानं ते कथमपि सखे लम्बमानस्य भावि

ज्ञातास्वादो विवृतजघनां को विहातुं समर्थः ॥ ४२ ॥

त्वन्निष्पन्दोच्छुसितवसुधागन्धसम्पर्करम्भैः

स्रोतोरन्ध्रध्वनितसुभग्नं दन्तिभिः पीयमानः ।

नीचैर्वास्यत्युपजिगमिषोदेवपूर्वं गिरिं ते

शीतो वायुः परिणमयिता काननोदुम्बराणाम् ॥ ४३ ॥

तत्र स्कन्दं नियतवसर्ति पुष्पमेघीकृतात्मा

पुष्पासारैः स्त्रपयतु भवान्योमगङ्गाजलादैः ।

रक्षाहेतोर्नवशशिभृता वासवीनां चमूना-

मत्यादित्यं हुतवहसुखे संभृतं तद्वितेजः ॥ ४४ ॥

ज्योतिर्लेखावलयि गलितं यस्य वर्हं भवानो
पुत्रप्रेष्णा कुवलयदलप्रापि कर्णे करोति ।
धौतापाङ्गं हरशशिरुचा पावकेस्तं मयूरं
पश्चादद्रिग्रहणगुस्मिर्गजितैर्नर्तयेथाः ॥ ४५ ॥

आराध्यैनं शरवणभवं देवमुलङ्घिताध्वा
सिद्धद्वन्द्वैर्जलकणभयाद्वीणिभिरुक्तमार्गः ।
व्यालम्बेथाः सुरभितनयालम्भजां मानयिष्यन्
स्रोतोमूर्त्या भुवि परिणतां रन्तिदेवस्य कीर्तिम् ॥ ४६ ॥
वर्यादातुं जलमवनते शार्ङ्गिणो वर्णचोरे
तस्याः सिन्धोः पृथुमपि तनुं दूरभावात्पवाहम् ।
प्रेक्षिष्यन्ते गगनगतयो नूनमावर्ज्य दृष्टि-
रेकं मुक्तागुणमिव भुवः स्थूलमध्येन्द्रनीलम् ॥ ४७ ॥

तामुत्तीर्य व्रज परिचितभूलताविभ्रमाणाम्
पक्ष्मोत्क्षेपादुपरिविलसत्कृष्णशारप्रभाणाम् ।
कुन्दक्षेपानुगमधुकरश्रीमुषामात्मविम्बं
पात्रीकुर्वन्दशपुरवधूनेत्रकौतूहलानाम् ॥ ४८ ॥

ब्रह्मावर्तं जनपदमधः च्छायया गाहमानः
क्षत्रं क्षत्रप्रथनपिशुनं कौरवं तद्भजेथाः ।
राजन्यानां शितशरशतैर्यत गाण्डीवधन्वा
धारापातैस्त्वमिव कमलान्यभ्यवर्षन्मुखानि ॥ ४९ ॥

हित्वा हालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्गां
बन्धुप्रीत्या समरविमुखो लाङ्गली याः सिषेवे ।
कृत्वा तासामभिगममपां सौम्य सारस्वतीना-
मन्तः शुद्धस्त्वनपि भविता वर्णमात्रेण कृष्णः ॥ ५० ॥
तस्माद्वच्छेनुकनखलं शैलराजावतीर्णं
जहोः कन्यां सगरतनयस्वर्गसोपानपञ्चकितम् ।

पूर्वमेघः ।

९

गैरीवकत्रभुक्तिरचनां या विहस्येव केनैः

शम्भोः केशग्रहणमकरोदिन्दुलभोर्मिहस्ता ॥ ५१ ॥

तस्याः पातुं सुरगज इव व्योम्नि पश्चार्धलभ्वी

त्वं चेद्च्छस्फटिकविशदं तर्कयेस्तिर्यगम्भः ।

संसर्पन्त्या सपदि भवतः स्रोतसि च्छाययासौ

स्यादस्थानोपगतयमुनासङ्गमेवाभिरामा ॥ ५२ ॥

आसीनानां सुरभितशिलं नाभिगन्धैर्मगाणां

तस्या एव प्रभवमचलं प्राप्य गौरं तुषारैः ।

वक्ष्यस्यध्वश्रमविनयने तस्य शृङ्गे निषणः

शोभां शुभ्रत्रिनयनवृषेत्खातपङ्गोपमेयाम् ॥ ५३ ॥

तं चेद्रायौ सरति सरलस्कन्धसङ्घट्जन्मा

बाधेतोल्काक्षपितचमरीचालभारो दवान्मिः ।

अर्हस्येनं शमयितुमलं वारिधारासहस्रे-

रापन्नार्तिप्रशमनफलाः सम्पदो ह्युत्तमानाम् ॥ ५४ ॥

ये संरम्भोत्ततनरभसाः स्वाङ्गभङ्गाय तस्मिन्

मुक्ताध्वानं सपदि शरभा लङ्घयेयुर्भवन्तम् ।

तान्कुर्वीथास्तुमुलकरकावृष्टिपातावकीर्णन्

के वा न स्युः परिभवपदं निष्फलरम्भयताः ॥ ५५ ॥

तत्र व्यक्तं हृषदि चरणन्यासमर्धेन्दुमौलैः

शश्वत्सिद्धैरुपचितबलिं भक्तिनम्रः परीयाः ।

यस्मिन्वृष्टे करणविगमादूर्ध्वमुद्धूतपापाः

कल्पिष्यन्ते स्थिरगणपदप्राप्तये श्रद्धानाः ॥ ५६ ॥

शब्दायन्ते मधुरमनिलैः कीचकाः पूर्यमाणाः

संसक्ताभिस्त्रिपुरविजयो गीयते किञ्चरीभिः ।

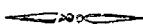
निर्वादस्ते मुरज इव चेत्कन्दरेषु ध्वनिः स्या-

त्सङ्गीतार्थो ननु पशुपतेस्तत्र भावी समग्रः ॥ ५७ ॥

प्रालेयाद्रेषुपतटमतिकम्य तांस्तान्विशेषान्
 हंसद्वारं भृगुपतियशोवर्त्म यक्कौच्चरन्ध्रम् ।
 तेनोदीचीं दिशमनुसरेत्तिर्यग्यामशोभी
 श्यामः पादो बलिनियमनाभ्युद्यतस्येव विष्णोः ॥ ५८ ॥
 गत्वा चोर्ध्वं दशमुखमुजोच्छवासितप्रस्थसन्धे:
 कैलासस्य त्रिदशवनितादर्पणस्यातिथिः स्याः ।
 शृङ्गोच्छायैः कुमुदविशदैर्यो वितत्य स्थितः खं
 राशीभूतः प्रतिदिनमिव व्यम्बकस्याद्वहासः ॥ ५९ ॥
 उत्पश्यामि स्वयि तटगते स्थिरभिन्नाङ्गनामे
 सद्यः कृत्तद्विरदरदनच्छेदगौरस्य तस्य ।
 शोभामद्रेः स्तिमितनयनप्रेक्षणायां भवित्री-
 मंसन्यस्ते सति हलभूतो मेचके वाससीव ॥ ६० ॥
 हित्वा तस्मिन्भुजगवलयं शम्भुना दत्तहस्ता
 क्रीडाशैले यदि च विचरेत्पादचारेण गौरी ।
 भङ्गीभत्या विरचितवपुः स्तम्भितान्तर्जलौघः
 सोपानत्वं कुरु मणितटारोहणायाग्रयायी ॥ ६१ ॥
 तत्रावश्यं वलयकुलिशोद्धृनोद्दीर्णतोयं
 नेष्यन्ति त्वां सुरयुवतयो यन्त्रधारागृहत्वम् ।
 ताभ्यो मोक्षस्तव यदि सखे धर्मलब्धस्य न स्या-
 त्कीडालोलाः श्रवणपर्वैर्गजितैर्भाययेस्ताः ॥ ६२ ॥
 हेमाम्भोजप्रसवि सलिलं मानसस्याददानः
 कुर्वन्कामं क्षणमुखपटप्रीतिमैरावतस्य ।
 धुन्वन्कल्पद्रुमकिसलयान्यंशुकानीव वातै-
 नर्नाचेष्टैर्जलद ललितैर्निर्विशेस्तं नरेन्द्रम् ॥ ६३ ॥
 तस्योत्सङ्गे प्रणयिन इव स्त्रियाङ्गादुकूलां
 न त्वं दृष्ट्वा न पुनरलकां ज्ञाससे कामचारिन् ।
 या वः काले वहति सलिलोद्धारमुच्चैर्विमाना
 मुक्ताजालग्रथितमलकं कामिनोवाप्रवृन्दम् ॥ ६४ ॥

श्रीः

उत्तरमेघः ।

विद्युत्वन्तं ललितवनिताः सेन्द्रचापं सचित्राः
सङ्गीताय प्रहतमुरजाः सिंधगम्भीरघोषम् ।
अन्तस्तोयं मणिमयभुवस्तुङ्गमश्रंलहाम्राः
प्रासादास्वां तुलयितुमलं यत्र तैस्तैर्विशेषैः ॥ १ ॥

हस्ते लीलाकमलमलके बालकुन्दानुविद्धं
नीता लोधप्रसवरजसा पाण्डुतामानने श्रीः ।
चूडापाशे नवकुरवकं चारु कर्णे शिरीयं
सीमन्ते च त्वदुपगमजं यत्र नीपं वधूनाम् ॥ २ ॥

यस्यां यक्षाः सितमणिमयान्येत्य हर्म्यस्थलानि
ज्योतिश्छायाकुमुरचितान्युत्तमस्त्रीसहायाः ।
आसेवन्ते मधु रतिफलं कल्पवृक्षप्रसूतं
त्वद्भीरध्वनिषु शनकैः पुष्करेष्वाहतेषु ॥ ३ ॥

मन्द्रकिन्याः सलिलशिशिरैः सेव्यमाना मरुद्धि-
र्मन्दाराणामनुतटरुहां छायया वारितोष्णाः ।
अन्वेष्टव्यैः कनकसिकतामुष्ठिनिक्षेपगूढैः
संकीडन्ते मणिभिरमरप्रार्थिता यत्र कन्याः ॥ ४ ॥

नीवीबन्धोच्छ्वसितशिथिलं यत्र विम्बाधराणां
क्षौमं रागादनिभृतकरेष्वाक्षिपत्सु प्रियेषु ।
अर्चिस्तुङ्गानभिमुखमपि प्राप्य रत्नप्रदीपान्
हीमूढानां भवति विफलप्रेरणा चूर्णमुष्ठिः ॥ ५ ॥

नेत्रा नीताः सततगतिना यद्विमानाग्रभूमी-
 रालेख्यानां नवजलकणैर्दोषमुत्पाद सद्यः ।
 शङ्कास्पृष्टा हव जलमुचस्त्वादशा जालमार्गे-
 धूमोद्भारानुकृतिनिपुणा जर्जरा निष्ठतन्ति ॥ ६ ॥

 यत्र स्त्रीणां प्रियतमभुजालिङ्गनोच्छवासिताना-
 मङ्गलानि सुरतजनितां तनुजालावलम्बाः ।
 त्वत्संरोधापगमविशदैश्चन्द्रपादैर्निशीथे
 वयालुभ्यन्ति स्फुटजललवस्थन्दिनश्चन्द्रकान्ताः ॥ ७ ॥

 अक्षय्यान्तर्भवननिधयः प्रत्यहं रक्तकण्ठै-
 रुद्रायद्विर्धनपतियशः किंनरैर्यत सार्धम् ।
 वैभ्राजारुद्यं विबुधवनितावारमुख्यासहाया
 बद्धालापा बहिरुद्यवनं कामिनो निर्विशन्ति ॥ ८ ॥

 गत्युत्कम्पादलकपतिर्यत मन्दारपुष्पैः
 पत्रच्छेदैः कनककमलैः कर्णविभ्रंशिभिश्च ।
 मुक्ताजालैः स्तनपरिसरच्छिन्नसूत्रैश्च हारै-
 नेशो मार्गः सवितुरुदये सूच्यते कामिनीनाम् ॥ ९ ॥

 मत्वा देवं धनपतिसखं यत्र साक्षाद्वसन्तं
 प्रायश्चापं न वहति भयान्मन्मथः षट्पदज्यम् ।
 सभूमङ्गप्रहितनयैः कामिलक्ष्येष्वमोघै-
 स्तस्यारम्भश्चतुरवनिताविभ्रमैरेव सिद्धः ॥ १० ॥

 वासश्चित्रं मधु नयनयोर्विभ्रमादेशदक्षं
 पुष्पोद्भेदं सह किसलयैर्भूषणानां विकल्पान् ।
 लाक्षारागं चरणकमलन्यासयोग्यं च यस्या-
 मेकः सूते सकलमबलामण्डनं कल्पवृक्षः ॥ ११ ॥

 तत्रागारं धनपतिगृहानुत्तरेणासमदीयं
 दूरालक्ष्यं सुरपतिधनुश्चारुणा तोरणेन ।

यस्योपान्ते कृतकतनयः कान्तया वर्धितो मे
हस्तप्राप्यस्तवकनमितो बालमन्दारवृक्षः ॥ १२ ॥

वापी चासिन्मरकतशिलाबद्धसोपानमार्गा
हैमैश्छन्ना विकचकमलैः स्त्रिगवैदूर्यनालैः ।

यस्यास्तोये कृतवसतयो मानसं संनिकृष्टं
नाध्यास्यन्ति व्यपगतशुचस्त्वामपि प्रेक्ष्य हंसाः ॥ १३ ॥

तस्यास्तीरे रचितशिखरः पेशलैरिन्द्रनीलैः
क्रीडाशैलः कनककदलीवेष्टनप्रेक्षणीयः ।

मद्देहिन्याः प्रिय इति सखे चेतसा कातरेण
प्रेक्ष्योपान्तस्फुरिततटितं त्वां तमेव स्मरामि ॥ १४ ॥

रक्ताशोकश्चलकिसलयः केसरश्चात्र कान्तः
प्रत्यासन्नो कुरवकवृत्तेमर्धवीमण्डपस्य ।

एकः सस्यास्तव सह मया वामपादाभिलाषी
काङ्क्षस्यन्यो वदनमदिरां दोहदच्छब्दनास्याः ॥ १५ ॥

तन्मध्ये च स्फटिकफलका काञ्चनी वासयष्टि-
मूले बद्धा मणिभिरनतिप्रौढवंशप्रकाशैः ।

तालैः शिङ्गावलयसुभग्नर्तितः कान्तया मे
यामध्यास्ते दिवसविगमे नीलकण्ठः सुहृद्वः ॥ १६ ॥

एभिः साधो हृदयनिहितैर्लक्षणैर्लक्षयेथाः
द्वारोपान्ते लिखितवपुषो शङ्खपद्मो च दृष्ट्वा ।

क्षामच्छायं भवनमधुना मद्रियोगेन नूनं
सूर्योपाये न खलु कमलं पुष्यति स्वामभिस्थ्याम् ॥ १७ ॥

गत्वा सद्यः कलभतनुतां शीघ्रसम्पातहेतोः
क्रीडाशैले प्रथमकथिते रम्यसानो निषणः ।

अर्हस्यन्तर्मवनपतितां कर्तुमल्पाल्पमासं
खद्योतालीविलसितनिभां विद्युदुन्मेषदृष्टिम् ॥ १८ ॥

तन्वी श्यामा शिखरिदशना पकविष्वाधरोष्टी
मध्ये क्षामा चकितहरिणीप्रेक्षणा निन्ननाभिः ।
श्रोणीभारादलसगमना स्तोकनम्रा स्तनाभ्यां
या तत्रास्ते युवतिविषये सृष्टिराघेव धातुः ॥ १९ ॥

तां जानोथाः परिमितकथां जीवितं मे द्वितीयं
दूरीभूते मयि सहचरे चक्रवाकीमिवैकाम् ।
गाढोत्कण्ठां गुरुषु दिवसेष्वेषु गच्छत्सु वालां
जातां मन्ये शिशिरमथितां पञ्चिर्नीं वान्यरूपाम् ॥ २० ॥

नूनं तस्याः प्रबलरुदितोच्छूननेत्रं प्रियायाः
निःश्वासानामशिशिरतया भिन्नवर्णाधरोष्टम् ।
हस्तन्यस्तं मुखमसकलव्यक्तिं लम्बालकत्वा-
दिन्दोदैन्यं त्वदनुसरणक्षिप्तकान्तेविभर्ति ॥ २१ ॥

आलोके ते निपतति पुरा सा वलिव्याकुला वा
मत्सादृशं विरहतनु वा भावगम्यं लिखन्ती ।
पृच्छन्ती वा मधुरवचनां शारिकां पञ्चरस्यां
कच्चिद्भूर्तुः स्वरसि रसिके त्वं हि तस्य प्रियेति ॥ २२ ॥

उत्सङ्गे वा मलिनवसने सौम्य निश्चिप्य वीणां
मद्भोत्राङ्कं विरचितपदं गेयमुद्भातुकामा ।
तन्त्रीमाद्रीं नयनसलिलैः सारथित्वा कथञ्चि-
द्भूयोभूयः स्वयमपि कृतां मूर्च्छनां विसरन्ती ॥ २३ ॥

शेषान्मासान्विरहदिवसस्थापितस्यावधेवा
विन्यस्यन्ती भुवि गणनया देहलीदत्तपुष्पैः ।
मत्सङ्गं वा हृदयनिहितारभ्मास्वादयन्ती
प्रायणैते रमणविरहेष्वङ्गनानां विनोदाः ॥ २४ ॥

सव्यापारामहनि न तथा पीडयेन्मद्भियोगः
शङ्के रातौ गुरुतरशुचं निर्विनोदां सखीं ते ।

मैत्सन्देशैः सुखयितुमलं पश्य साध्वीं निशीथे
तामुन्निद्रामवनिशयनां सौधवातायनस्थः ॥ २५ ॥

आधिक्षामां विरहशयने संनिषणैकपाश्वीं
प्राचीभूले तनुमिव कलामात्रशेषां हिमांशोः ।
नोता रात्रिः क्षण इव मया सार्धमिच्छारतैर्या
तामेवोष्णैर्विरहमहतीमश्रुभिर्याप्यन्तीम् ॥ २६ ॥

पादानिन्दोरमृतशिशिराङ्गालमर्गप्रविष्टा-
न्पूर्वपीया गतमभिमुखं संनिवृत्तं तथैव ।
चक्षुः खेदात्सलिलगुरुभिः पक्षमभिश्छादयन्तीं
साभ्रेऽद्वीव स्थलकमलिनीं न प्रबुद्धां न सुसाम् ॥ २७ ॥

निःधासेनाधरकिसलयक्लेशिना विक्षिपन्तीं
शुद्धस्नानानात्परमलकं नूनमागण्डलम्बम् ।
मत्संभोगः कथमुपनयेत्स्वप्नजोऽपीति निद्रा-
माकाङ्क्षन्तीं नयनसलिलोत्पीडरुद्धावकाशाम् ॥ २८ ॥

आदे बद्धा विरहदिवसे या शिखा दाम हित्वा
शापस्यान्ते विगलितशुचा तां मयोद्वेष्टनीयाम् ।
स्पर्शक्षिष्ठामयमितनखेनासकृत्सारयन्तीं
गण्डाभोगात्कठिनविषमामेकवेणीं करेण ॥ २९ ॥

सा सन्यस्ताभरणमबला पेशलं धारयन्ती
शय्योत्सङ्गे निहितमसकृदुःखदुःखेन गात्रम् ।
त्वामप्यसूं नवजलमयं मोचयिष्यत्यवश्वं
प्रायः सर्वो भवति करुणावृत्तिराद्रान्तरात्मा ॥ ३० ॥

जाने सख्यास्तव मयि मनः सम्भृतस्नेहमस्मा-
दित्यंभूतां प्रथमविरहे तामहं तर्क्यामि ।
वाचालं मां न खलु सुभगंमन्यभावः करोति
प्रत्यक्षं ते निखिलमचिराङ्गातरुक्तं मया यत् ॥ ३१ ॥

रुद्धापाङ्गप्रसरमलकैरञ्जनस्नेहशून्यं
प्रत्यादेशादपि च मधुनो विसृतभूविलासम् ।
त्वय्यासने नयनमुपरिस्पन्दि शङ्के मृगाक्ष्याः
मीनक्षोभाच्चलकुवलयश्रीतुलमेष्यतीति ॥ ३२ ॥

वामश्चास्याः कररुहपदैर्मुच्यमानो मदीयै-
मुक्ताजालं चिरपरिचितं त्याजितो दैवगत्या ॥
संभोगान्ते मम समुचितो हस्तसंवाहनानां
यास्यत्यूरुः सरसकदलीस्तम्भगौरश्चलत्वम् ॥ ३३ ॥

तस्मिन्काले जलद यदि सा लब्धनिद्रासुखा स्या-
दन्वास्थैर्नां स्तनितविमुखो याममात्रं सहस्र ।
मा भूदस्याः प्रणयिनि मयि स्वमलब्धे कथंचित्
सद्यः कण्ठच्युतभुजलताग्रन्थि गाढोपगूढम् ॥ ३४ ॥

तामुत्थाप्य स्वजलकणिकाशीतलेनानिलेन
प्रत्याश्वस्तां सममभिनवैर्जालकैर्मालीनाम् ।
विद्युदर्भः स्तिमितनयनां त्वत्सनाथे गवाक्षे
वक्तुं धीरः स्तनितवचनैर्मानिर्नी प्रक्रमेथाः ॥ ३५ ॥

भर्तुर्मित्रं प्रियमविधवे विद्धि मामम्बुवाहं
तत्सन्देशैर्हृदयनिहितैरागतं त्वत्समीपम् ।
यो वृन्दानि त्वरयति पथि श्राम्यतां प्रोषितानां
मन्द्रस्त्रिग्नैर्धनिगिरबलावेणिमोक्षोल्सुकानि ॥ ३६ ॥

इत्याख्याते पवनतनयं मैथिलोबोन्मुखी सा
त्वामुत्कण्ठोच्छवसितहृदया वीक्ष्य सम्भाव्य चैव ।
श्रोप्यत्यस्मात्परमवहिता सौम्य सीमन्तिनीनां
कान्तोदन्तः सुहृदुपनतः सङ्गमात्किञ्चिद्दूनः ॥ ३७ ॥

तामायुष्मन्मम च वचनादात्मनश्चोपकर्तुं
ब्रूयादेवं तव सहचरो रामगिर्याश्रमस्थः ।

दीर्घीकुर्वन्यदु मदकलं कूजितं सारसानां
 प्रत्यौषेषु स्फुटितकमलामोदमैत्रीकवायः ।
 यत्र स्त्रीणां हरति सुरतग्लानिमङ्गानुकूलः
 शिप्रावातः प्रियतम् इव प्रार्थनाचादुकारः ३२ ॥
 जालोद्धीर्णेरुपचितवपुः केशसंस्कारधूपै-
 वेन्धुप्रीत्या भवनशिखिभिर्दत्तनृतोपहारः ।
 हर्म्येष्वस्याः कुसुमसुरभिष्वध्वरेदं नयेथा
 लक्ष्मीं पश्यन् ललितवनितापादरागाङ्कितेषु ॥ ३३ ॥
 भर्तुः कण्ठच्छविरिति गणैः सादरं वीक्ष्यमाणः
 पुण्यं यायाङ्गिभुवनगुरोर्धाम चण्डीश्वरस्य ।
 धूतोद्यानं कुवलयरजोगन्विभिर्गन्धवत्या-
 स्तोयक्रीडानिरतयुवतीखानतिकैर्मरुद्धिः ॥ ३४ ॥
 अप्यन्यस्मिञ्चलधर महाकालमासाद्य काले
 स्थातव्यं ते नयनविषयं यावदत्येति भानुः ।
 कुर्वन्सन्ध्यावलिपटहतां शूलिनः श्लाघनीया-
 मामन्द्राणां फलमविकलं लप्स्यसे गर्जितानाम् ॥ ३५ ॥
 पादन्यासैः कणितरशनास्तत्र लीलावधूतै
 रञ्चछायाखचितवलिभिश्चामरैः क्लान्तहस्ताः ।
 वेश्यास्त्वत्तो नखपदसुखान्प्राप्य वर्षाग्रविन्दू-
 नामोद्धयन्ते त्वयि मधुकरश्चेणिदीर्घान्कटाक्षान् ॥ ३६ ॥
 पश्चादुच्चैर्मुजतस्वनं मण्डलेनाभिलीनः
 सान्ध्यं तेजः प्रतिनवजपापुष्परक्तं दधानः ।
 नृत्यारम्भे हर पशुपतेराद्र्दनागाजिनेच्छां
 शान्तोद्वेगस्ति भेतनयनं दृष्टभक्तिर्भवान्या ॥ ३७ ॥
 गच्छन्तीनां रमणवसर्ति योषिर्ता तत्र नक्तं
 रुद्धालोके नरपतिपथे सूचिभेदैस्तमोभिः ।

मामाकाशपणिहितभुजं निर्दयाश्लेषहेतो-
 लंब्धायास्ते कथमपि मया स्वप्रसन्दर्शनेषु ।
 पद्यन्तीनां न खलु बहुशो न अलीदेवतानां
 मुक्तास्थूलास्तरुकिसलयप्यश्रुलेशाः पतन्ति ॥ ४४ ॥

मित्त्वा सद्यः किसलयपुटान्देवदास्त्रुमाणां
 ये तत्क्षीरस्तुतिसुरभयो दक्षिणं प्रवृत्ताः ।
 आलिङ्गन्ते गुणवति मया ते तुषारादिवाताः
 पूर्वं स्पृष्टं यदि किल भवेदङ्गमेभिस्तवेति ॥ ४५ ॥

संक्षिप्येत क्षण इव कथं दीर्घयामा लियामा
 सर्वावस्थास्वहरपि कथं मन्दमन्दातपं स्यात् ।

इत्थं चेतश्चदुलनयने दुर्लभप्रार्थनं मे
 गाढोष्णाभिः कृतमशरणं त्वद्वियोगव्यथाभिः ॥ ४६ ॥

नन्वात्मानं बहु विगणयन्नात्मनैवावलम्बे
 तत्कल्याणि त्वमपि नितरां मा गमः कातरत्वम् ।
 कस्यात्यन्तं सुखमुपनतं दुःखमेकान्ततो वा
 नीचैर्गच्छत्युपरि च दशा चक्रनेमिक्रमेण ॥ ४७ ॥

शापान्तो मे भुजगशयनादुत्थिते शार्ङ्गपाणौ
 शेषान्मासान्नामय चतुरो लोचने मीलयित्वा ।
 पश्चादावां विरहगुणितं तं तमात्माभिलाषं
 निर्वेद्यावः परिणतशरचन्द्रिकासु क्षपासु ॥ ४८ ॥

भूयश्चाह त्वमपि शयने कण्ठलग्ना पुरा मे
 निद्रां गत्वा किमपि रुदती सखनं विप्रबुद्धा ।
 सान्तहर्षसं कथितमसकृत्पृच्छतश्च त्वया मे
 दृष्टः स्वप्ने कितव रमयन्कामपि त्वं मयेति ॥ ४९ ॥

एतस्मान्मां कुशलिनमभिज्ञानदानाद्विदित्वा
 मा कौलीनादसितनयने मध्यविश्वासिनी भूः ।
 स्मेहानाहुः किमपि विरहे ध्वंसिनस्ते त्वभोगा
 दिष्टे वस्तुन्युपचितरसाः प्रेमराशीभवन्ति ॥ ५० ॥

आश्चास्यैवं प्रथमविरहोदग्रशोकां सखीं ते
 शैलादाशु त्रिनयनवृष्णोत्खातकूटान्निवृत्तः ।
 साभिज्ञानप्रहितकुशलैस्तद्वच्चोभिर्मापि
 प्रातः कुन्दप्रसवशिथिलं जीवितं धारयेथाः ॥ ५१ ॥

कच्चित्सौम्यं व्यवसितमिदं बन्धुकृत्यं त्वया मे
 प्रत्यादेशान्न खलु भवतो धीरतां कल्पयामि ।
 निःशब्दोऽपि प्रदिशसि जलं याचितश्चातकेभ्यः
 प्रत्युक्तं हि प्रणयिषु सतामीप्सितार्थक्रियैव ॥ ५२ ॥

एतत्कृत्वा प्रियमनुचितप्रार्थनादात्मनो मे
 सौहार्दाद्वाविधुर इति वा मध्यनुक्रोशबुध्या ।
 इष्टान्देशाङ्गलद विचर प्रावृषा संभृतश्री-
 र्मा भूदेवं क्षणमपि च ते विद्युता विप्रयोगः ॥ ५३ ॥

**श्रीयदुग्धिरि यतिराज संपल्कुमार रामानुज मुनिमि: प्रत्यवेक्षिता मुद्रिताश्च
विक्रयाय सिद्धा ग्रन्थाः**

(नागरलिपि:)

१.	शृङ्खारप्रकाशः ३६ प्रकाशात्मकः—श्रीभोजदेवकृतः तत्र (२२-२३-२४.) प्रकाशाः (१९२५)	३	०	०
२.	तापसवत्सराजनाटकम्, अनन्हहर्षमानुराजकृतम् (१९२७)	२	०	०
३.	काश्यपसंहिता, सर्वविषचिकित्साप्रतिपादिका (१९३३)	३	०	०
४.	श्रीपौष्टिकरसंहिता, श्रीपाञ्चरात्रागमग्रन्थः (१९३४)	५	०	०
५.	सद्विद्याविजयः (१९३६)	१	८	०
६.	मेधसन्देशकाव्यपदावलिः कुन्तलेभरपदावलिश्च	...			

(आन्ध्रलिपि:)

श्रीपाञ्चरात्रागमे—

१.	पाद्मसंहितायाम् पूर्वमागः	४	०	०
२.	,, उत्तरमागः			०	०
३.	अष्टश्लोकी—श्रीपाञ्चरमद्वारककृता सञ्चारण्या	...	०	४	

(सर्वत्र प्रापणभूतिः पृथक्)

(मुद्रधमाणग्रन्थाः)

१.	विजयमङ्गल दीपिका
२.	वेदान्तकौस्तुमः	...

आसूरि श्रीनिवासद्यज्ञार्यः,

श्रीयतिराजमठः

मेलुकोटा, मैसूरू

श्रीः

महाकवे: कालिदासस्य कृतिषु प्रथमो भागः काव्यानां पदावलिः ।

१.	रघुवंशपदावलिः	
२.	कुमारसंभवपद	
३.	मेघसन्देशपदा	
४.	कुन्तलेश्वरपदावलिः	

प्रकाशकः

आसूरि श्रीनिवासच्यंगार्यः,

श्रीयतिराजमठः

मेलुकोटा, मैसूर्